

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2008. gada 22. decembrī*

Lieta C-487/06 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Tiesas Statūtu 56. pantam, ko 2006. gada 27. novembrī iesniedza

British Aggregates Association, ko pārstāv K. Paunsijs [*C. Pouncey*], *solicitor*, kam palīdz L. Van den Hende [*L. Van den Hende*], *advocaat*,

apelācijas sūdzības iesniedzēja,

pārējie lietas dalībnieki —

Eiropas Kopienu Komisija, ko pārstāv J. Flets [*J. Flett*], B. Martenčuks [*B. Martenczuk*] un T. Šarfs [*T. Scharf*], pārstāvji, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja pirmajā instancē,

* Tiesvedības valoda — angļu.

Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv T. Harisa [*T. Harris*],
M. Hola [*M. Hall*] un Dž. Fačenna [*G. Facenna*], pārstāvji,

persona, kas iestājusies lietā pirmajā instancē.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ross [*A. Rosas*], tiesneši A. O'Kifs [*A. Ó Caoimh*],
H. N. Kunja Rodrigess [*J. N. Cunha Rodrigues*] (referents), U. Lehmuss [*U. Lohmus*] un
A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2008. gada 17. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Savā apelācijas sūdzībā *British Aggregates Association* (turpmāk tekstā — “BAA” vai “apelācijas sūdzības iesniedzēja”) lūdz atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. septembra spriedumu lietā T-210/02 *British Aggregates/Komisija* (Krājums, II-2789. lpp., turpmāk tekstā — “pārsūdzētais spriedums”), ar kuru tika noraidīta tās prasība daļēji atcelt Komisijas 2002. gada 24. aprīļa Lēmumu C (2002) 1478, galīgā redakcija, attiecībā uz valsts atbalsta lietu N 863/01 — Apvienotā Karaliste/Dabas resursu nodoklis par minerālajiem materiāliem (turpmāk tekstā — “apstrīdētais lēmums”).

Prāvas priekšvēsture

- 2 Šīs lietas pamatā esošie fakti pārsūdzētā sprieduma 1.–25. punktā ir izklāstīti šādi:

“1 *British Aggregates Association* ir apvienība, kas apvieno mazos neatkarīgos uzņēmumus, kuri Apvienotajā Karalistē darbojas karjeru apsaimniekošanas nozarē. Tā ietver 55 dalībniekus, kas apsaimnieko vairāk nekā 100 karjerus.

- 2 Minerālie materiāli ir granulēti ķīmiski inerti materiāli, kas tiek izmantoti būvniecības un inženierceltniecības nozarē. Tos var izmantot tādus, kādi tie ir to dabiskajā stāvoklī, piemēram, kā pildvielas vai balastu, vai arī tos var sajaukt ar tādu savienojošo vielu kā cements (kas ļauj iegūt betonu) vai bitums. Ar sijāšanas palīdzību var iegūt dažus materiālus, kam pēc to dabas ir granulēta forma, kā smilts un grants. Citi materiāli, kā, piemēram, cietais iezis, pirms sijāšanas ir jāsmalcina. Dažādiem mērķiem izmantotajiem minerālajiem materiāliem ir jāatbilst attiecīgajām tehniskajām specifikācijām, un sākotnējā materiāla fiziskās raksturiezīmes nosaka, vai tas ir piemērots paredzētajam lietošanas veidam. Tādējādi tehniskās specifikācijas pildvielu jomā nav tik stingras kā to materiālu tehniskās specifikācijas, kas tiek izmantoti autoceļu pamatam, kas savukārt nav tik stingras kā tās, kas attiecas uz intensīvai lietošanai paredzētām virsmām, kā autoceļu virsmas pārklājums vai dzelzceļa sliežu balasts. Tādiem lietošanas mērķiem, kur prasības nav tik stingras, papildus minerālajiem materiāliem var izmantot arī vairākus citus materiālus, kamēr stingrākām prasībām atbilstoši materiāli ir retāk sastopami.

Finance Act 2001

- 3 Ar *Finance Act 2001* (Finanšu likums 2001. gadam, turpmāk tekstā — “likums”) otrās daļas 16.–49. pantu un tā 4.–10. pielikumu Apvienotajā Karalistē ir ieviests *Aggregates Levy* (Nodoklis par minerālajiem materiāliem; turpmāk tekstā — “AGL” vai “nodoklis”).

- 4 Tiesību noteikumi, kas paredzēja AGL ieviešanu, saskaņā ar likuma ieviešanas noteikumiem stājās spēkā 2002. gada 1. aprīlī.

- 5 Ar *Finance Act 2002* (Finanšu likums 2002. gadam) 129.–133. pantu un 38. pielikumu likums tika grozīts. Grozītie noteikumi paredz atbrīvojumu no

nodokļa tiem atkritumiem (*spoils*), kas rodas no noteiktu minerālu, tostarp šifera, slānekļa un keramikas izstrādājumos izmantojamā māla [*ball clay*] un kaolīna ieguves. Papildus tam tie paredz pārejas periodu nodokļa ieviešanai Ziemeļīrijā.

6 *AGL* tiek piemērots 1,60 sterliņu mārciņu (GBP) apmērā par tonnu minerālo materiālu, kas tiek izmantoti komerciāliem mērķiem (likuma 16. panta 4. punkts).

7 Grozītā likuma 16. panta 2. punktā ir noteikts, ka *AGL* ir maksājams, tiklīdz, sākot no likuma spēkā stāšanās brīža, noteikts daudzums ar nodokli apliekamo minerālo materiālu tiek komerciāli izmantots Apvienotajā Karalistē. Līdz ar to tas attiecas gan uz ievestajiem minerālajiem materiāliem, gan uz Apvienotajā Karalistē iegūtajiem minerālajiem materiāliem.

8 Ieviešanas noteikumu 13. panta 2. punkta a) apakšpunktā apsaimniekotājam ir atļauts saņemt nodokļu kredītu, ja ar nodokli apliekamie minerālie materiāli tiek eksportēti vai izvesti no Apvienotās Karalistes bez tālākas to apstrādes.

9 Grozītā likuma 17. panta 1. punktā ir noteikts:

“Šajā daļā “minerālie materiāli” (ievērojot šī likuma 18. pantu) nozīmē iezi, granti vai smilti, kā arī visus materiālus, kas tajos islaicīgi ietilpst vai ir tajos sajaukušies dabiski.”

- 10 Likuma 17. panta 2. punktā ir paredzēts, ka minerālie materiāli nav apliekami ar nodokli četros gadījumos: ja tie ir tieši atbrīvoti no nodokļa; ja tie ir iepriekš izmantoti būvniecības mērķiem; ja tie jau ir tikuši aplikti ar nodokli par minerālajiem materiāliem vai ja likuma spēkā stāšanās dienā tie neatrodas to izcelsmes vietā.

- 11 Grozītā likuma 17. panta 3. un 4. punktā ir paredzēti atsevišķi atbrīvojuma no nodokļa gadījumi.

- 12 Papildus tam grozītā likuma 18. panta 1., 2. un 3. punktā ir noteiktas darbības, kas ir atbrīvotas no nodokļa, un materiāli, uz kuriem attiecas šis atbrīvojums no nodokļa.

Administratīvais process un tiesvedība valsts tiesā

- 13 Ar vēstuli, kas datēta ar 2001. gada 24. septembri, Komisija saņēma [pirmo] sūdzību no diviem uzņēmumiem, kuriem nav nekādas saistības ar prasītāju un kuri lūdza neatklāt to identitāti attiecīgajai dalībvalstij saskaņā ar 6. panta 2. punktu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma [88.] panta piemērošanai (OV L 83, 1. lpp.). Sūdzību iesniegušās personas būtībā apgalvoja, ka atsevišķu materiālu izslēgšana no AGL piemērošanas jomas, eksporta atbrīvojums no nodokļa un izņēmumi attiecībā uz Ziemeļīriju ir atzīstami par valsts atbalstu.

- 14 Ar 2001. gada 20. decembra vēstuli Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotā Karaliste paziņoja Komisijai par valsts atbalsta shēmu ar nosaukumu “Pakāpeniska nodokļa par minerālajiem materiāliem ieviešana Ziemeļīrijā”.

15 Ar 2002. gada 6. februāra vēstuli Komisija nosūtīja šai dalībvalstij pirmās sūdzības kopsavilkumu un uzaicināja to, pirmkārt, iesniegt savas piezīmes par šo sūdzību un, otrkārt, iesniegt papildu informāciju par *AGL*, ko tā izdara ar 2002. gada 19. februāra vēstuli.

16 2002. gada 11. februārī prasītāja cēla prasību par *AGL High Court of Justice* [Augstā tiesa] [..]. Prasītāja cita starpā atsaucās uz Kopienu tiesību noteikumu valsts atbalsta jomā pārkāpumu. Ar 2002. gada 19. aprīļa spriedumu *High Court of Justice* prasību noraidīja, tomēr atļaujot prasītājai iesniegt apelācijas sūdzību *Court of Appeal* [Apelācijas instances tiesa] [..]. Pēc apelācijas sūdzības iesniegšanas, ņemot vērā šīs prasības iesniegšanu Pirmās instances tiesā, *Court of Appeal* apturēja tiesvedību.

17 Starplaikā prasītāja ar 2002. gada 15. aprīļa vēstuli jau bija iesniegusi Komisijai sūdzību par *AGL* [..]. Prasītāja būtībā apgalvoja, ka atsevišķu materiālu izslēgšana no *AGL* piemērošanas jomas, kā arī eksporta atbrīvojums no nodokļa ir atzīstami par valsts atbalstu. Attiecībā uz izņēmumiem saistībā ar Ziemeļīriju, par kuriem bija paziņojušas Apvienotās Karalistes iestādes, tie neesot saderīgi ar kopējo tirgu.

Apstrīdētais lēmums

18 2002. gada 24. aprīlī Komisija pieņēma [apstrīdēto] lēmumu necelt iebildumus pret *AGL* [..].

19 2002. gada 2. maijā Apvienotās Karalistes iestādes nosūtīja apstrīdēto lēmumu prasītājam. Komisija par to prasītāju formāli informēja ar 2002. gada 27. jūnija vēstuli.

20 Savā lēmumā (43. apsvērumš) Komisija ir secinājusi, ka nodoklis neietver valsts atbalsta elementu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē tiktāl, ciktāl tā piemērošanas joma ir pamatota ar nodokļu sistēmas loģiku un raksturu. Papildus tam Komisija uzskata, ka Ziemeļīrijai piešķirtais atbrīvojums no nodokļa, par kuru tika paziņots Komisijai, ir saderīgs ar kopējo tirgu.

21 Aprakstot *AGL* piemērošanas jomu, Komisija būtībā uzsver, ka šis nodoklis tiek piemērots neapstrādātiem minerālajiem materiāliem, kas “ir definēti kā minerālie materiāli, kas iegūti no dabiskajām minerālvielu atradnēm to pirmajā ieguves reizē” un kas sastāv “no iežu fragmentiem, smiltīm un grants, kas var tikt izmantoti to dabiskajā stāvoklī vai pēc tādas mehāniskas apstrādes kā sasmalcināšana, skalošana un kalibrēšana” (8. un 9. apsvērumš). Attiecībā uz materiāliem, kas ir izslēgti no nodokļa piemērošanas jomas, un sasniedzamajiem mērķiem Komisija apstrīdētā lēmuma 11.–13. apsvērumā norāda:

“*AGL* netiks piemērots materiāliem, kas radušies kā citu procesu blakusprodukti vai atkritumi. Saskaņā ar Lielbritānijas iestāžu sniegto informāciju šo materiālu starpā ir slānekļa un kaolīna atkritumi, akmeņogļu raktuvju zeme, pelni, klinkers no domnas krāsnīm, stikla atkritumi un kaučuks. Tāpat tas neattieksies uz otrreiz pārstrādātajiem minerālajiem materiāliem, kas atbilst kategorijai, kurā ietilpst ieži, smilts un grants, kas tikuši vismaz vienreiz izmantoti (parasti būvniecības un inženierceltniecības nozarē).

Saskaņā ar Lielbritānijas iestāžu sniegto informāciju šādu materiālu izslēgšanas no *AGL* piemērošanas jomas mērķis ir veicināt to izmantošanu kā būvniecības materiālus un samazināt pārmērīgu neapstrādāto minerālo materiālu iegūvi, tādējādi veicinot racionālu resursu apsaimniekošanu.

Lielbritānijas iestāžu sākotnējās prognozes paredz, ka *AGL* ļaus samazināt pieprasījumu pēc neapstrādātajiem minerālajiem materiāliem par vidēji 20 miljoniem tonnu gadā no kopējā ikgadējā pieprasījuma Apvienotajā Karalistē, kas veido 230–250 miljonus tonnu.”

22 Runājot par novērtējumu attiecībā uz *AGL* piemērošanas jomu, apstrīdētā lēmuma 29. un 31. apsvērumā ir paredzēts:

“Komisija atzīmē, ka *AGL* attiecas tikai uz iežu, smilts un grants, kas tiek lietoti kā minerālie materiāli, komerciālo izmantošanu. Tas neattiecas uz šiem materiāliem, ja tie tiek izmantoti citiem mērķiem. *AGL* tiks iekasēts tikai par neapstrādātiem minerālajiem materiāliem. Tas netiks piemērots minerālajiem materiāliem, kas iegūti kā citu procesu blakusprodukti vai atkritumi (sekundārie minerālie materiāli), nedz arī otrreiz pārstrādātajiem minerālajiem materiāliem. Līdz ar to Komisija uzskata, ka *AGL* skar tikai noteiktas darbības nozares un uzņēmumus. Tādēļ Komisija atzīmē, ka ir jānovērtē, vai *AGL* piemērošanas joma ir pamatojama ar nodokļu sistēmas loģiku un vispārējo uzbūvi.

[..] Apvienotā Karaliste, realizējot tās brīvību ieviest savu nacionālo nodokļu sistēmu, ir noteikusi *AGL* tādā veidā, lai palielinātu otrreiz pārstrādāto minerālo materiālu un citu neapstrādāto minerālo materiālu aizstājspējīgo produktu izmantošanu un veicinātu racionālu neapstrādāto minerālo materiālu, kas ir

neatjaunojams dabas resurss, izmantošanu. Kaitējums videi, ko rada minerālo materiālu ieguve un ko Apvienotā Karaliste plāno ierobežot ar *AGL* palīdzību, ietver troksni, putekļus, kaitējumu bioloģiskajai daudzveidībai un ainavai.”

23 Komisija no tā 32. apsvērumā secina, ka “*AGL* ir specifisks nodoklis, kura piemērošanas joma ir ļoti ierobežota, un dalībvalsts to ir noteikusi, ņemot vērā attiecīgās nozares īpašās raksturiezīmes,” un ka “nodokļa struktūra un piemērojamība atspoguļo acīmredzamo atšķirību starp neapstrādāto minerālo materiālu ieguvi, kas rada nevēlamu ietekmi uz vidi, un sekundāro vai otrreiz pārstrādāto minerālo materiālu ražošanu, kas ir nozīmīgs ieguldījums iežu, grants un smilts apstrādē, kas rodas no rakšanas darbiem un citiem darbiem vai apstrādes, kas ir likumīgi veikti dažādiem mērķiem”.

24 Attiecībā uz to minerālo materiālu atbrīvošanu no nodokļa, kas tiek eksportēti, neveicot pārstrādi Apvienotajā Karalistē, apstrīdētā lēmuma 33. apsvērumā ir paredzēts:

“[...] šāds risinājums ir pamatots ar to, ka minerālie materiāli var tikt atbrīvoti no nodokļa Apvienotajā Karalistē, ja tie tiek izmantoti no nodokļa atbrīvotos ražošanas procesos (piemēram, stikla, plastikāta, papīra, mēslojuma un pesticīdu ražošanā). Ņemot vērā, ka Lielbritānijas iestādes nevar kontrolēt minerālo materiālu izmantošanu ārpus tās teritorijas, atbrīvojums no nodokļa ir nepieciešams minerālo materiālu eksportētāju tiesiskās drošības nodrošināšanai un, lai izvairītos no nevienlīdzīgas attieksmes pret minerālo materiālu eksportu, kas pretējā gadījumā varētu saņemt atbrīvojumu no nodokļa Apvienotās Karalistes teritorijā.”

25 Komisija 34. apsvērumā ir secinājusi:

“Šādas aplikšanas ar nodokli raksturam un vispārējai uzbūvei ir raksturīgi, ka šis nodoklis netiek piemērots sekundārajiem minerālajiem materiāliem, nedz arī otrreiz pārstrādātajiem minerālajiem materiāliem. Nodokļa piemērošana neapstrādāto minerālo materiālu ieguvei veicinās pirmreizējo minerālo materiālu ieguves samazināšanos, neatjaunojamo resursu izmantošanas un kaitīgo seku videi samazināšanos. Līdz ar to Komisija uzskata, ka priekšrocības, kas *AGL* piemērošanas jomas noteikšanas dēļ var rasties dažiem uzņēmumiem, ir pamatojamas ar nodokļu sistēmas raksturu un vispārējo uzbūvi.”

Pirmās instances tiesā celtā prasība un pārsūdzētais spriedums

- 3 Ar prasības pieteikumu, kas Pirmās instances tiesas kancelejā iesniegts 2002. gada 12. jūlijā, *BAA* iesniedza prasību, lūdzot daļēji atcelt apstrīdēto lēmumu.
- 4 Ar 2002. gada 28. novembra rīkojumu Apvienotajai Karalistei tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.
- 5 Savas prasības pamatojumam *BAA* norādīja, pirmkārt, uz EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu, otrkārt, uz pamatojuma neesamību, treškārt, uz Komisijas pieļauto tās pienākuma uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru pārkāpumu un, ceturtkārt, uz pienākumu, kas šai iestādei pastāv iepriekšējās izskatīšanas ietvaros, neievērošanu.

- 6 Neizvirzot formālu iebildi par nepieņemamību, Komisija apstrīdēja prasības pieņemamību, apgalvojot, ka apstrīdētais lēmums prasītāju nav skāris “individuāli” EKL 230. panta ceturtais daļas izpratnē.
- 7 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 45.–68. punktā minēto iemeslu dēļ atzina prasību par pieņemamu. Pēc tam tā noraidīja pirmo un otro prasības pamatu, kas tika izskatīti kopā, kā arī trešo un ceturto prasības pamatu, pamatojoties uz pārsūdzētā sprieduma 104.–156., 163.–173. un 177.–180. punktā norādītajiem iemesliem. Līdz ar to Pirmās instances tiesa noraidīja prasību pilnā apmērā.

Lietas dalībnieku prasījumi apelācijas tiesvedībā

- 8 *BAA* prasījumi Tiesai ir šādi:

- noraidīt pretapelācijas sūdzību;
- atcelt pārsūdzēto spriedumu;
- atcelt apstrīdēto lēmumu, izņemot daļu, kas attiecas uz Ziemeļīrijai piešķirto atbrīvojumu no nodokļa;

— piespriest Komisijai un personai, kas iestājusies lietā, atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedības instancēs.

9 Komisijas prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt pārsūdzēto spriedumu un nospriest, ka prasība nebija pieņemama vai pakārtoti,

— noraidīt apelācijas sūdzību kā nepieņemamu un/vai nepamatotu;

— piespriest BAA atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās tiesvedības instancēs.

10 Apvienotās Karalistes valdība lūdz Tiesu noraidīt apelācijas sūdzību pilnā apmērā.

Par pretapelācijas sūdzību

- 11 Tā kā Komisijas iesniegtā pretapelācijas sūdzība ir saistīta ar prasības, ko *BAA* cēlusi Pirmās instances tiesā, pieņemamību, šis jautājums, kurš ir jāatrisina pirms pamata apelācijas sūdzībā izvirzītajiem jautājumiem par lietas būtību, ir jāizskata vispirms.
- 12 Komisija apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, atzīdama prasību par pieņemamu, ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā. Šis apelācijas sūdzības pamats sastāv no divām daļām.

Par apelācijas sūdzības pamata, ar kuru norādīts uz prasības nepieņemamību, pirmo daļu

Lietas dalībnieku argumenti

- 13 Komisija uzskata, ka, neņemdamā vērā *AGL* piemītošo vispārpiemērojama pasākuma raksturu, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Komisija apgalvo, ka ar šo pasākumu tiek ieviests nodoklis, kura piemērošanas nosacījumi ir formulēti objektīvā un abstraktā veidā, un kurš līdz ar to ir uzskatāms par vispārpiemērojamu normatīvu pasākumu, kas skar potenciāli neierobežotu skaitu saimnieciskās darbības subjektu Apvienotajā Karalistē.
- 14 Gadījumā, kad atbalsta pasākums ir tieši un vispārīgi piemērojams, arī lēmums, ar kuru Komisija apstiprina šāda veida pasākumu, ir atzīstams par vispārpiemērojamu un tādēļ

to pretēji Pirmās instances tiesas nospriestajam nevar uzskatīt par aktu, kas "individuāli" skar attiecīgā pasākuma saņēmēju vai tā konkurentus EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē.

- 15 Komisija šajā sakarā atgādina, ka gadījumā, kad — tāpat kā šajā lietā — prasītājs apstrīd lēmuma, ar kuru nolemts necelt iebildumus, pamatotību, prasības, ar kuru apstrīdēts attiecīgais tiesību akts, pieņemamība atbilstoši judikatūrai ir atkarīga no tā, vai atbalsts, kas ir attiecīgā lēmuma priekšmets, ir būtiski ietekmējis prasītāja stāvokli tirgū. Savukārt, gadījumā, ja prasītājs, lai aizsargātu savas EKL 88. panta 2. punktā garantētās procesuālās tiesības, vēlas apstrīdēt lēmumu, ar kuru nolemts neuzsākt formālo izmeklēšanas procedūru, pietiek ar to vien, ka tam ir "ieinteresētās puses" statuss šīs iepriekš minētās tiesību normas izpratnē, lai būtu iespējams apstrīdēt šo lēmumu (šajā sakarā skat. 1993. gada 19. maija spriedumu lietā *C-198/91 Cook*/Komisija, *Recueil*, I-2487. lpp., 23. punkts, un 1993. gada 15. jūnija spriedumu lietā *C-225/91 Matra*/Komisija, *Recueil*, I-3203. lpp., 17. punkts).
- 16 Pārbaudot, vai prasītājs ir ticis individuāli skarts tādas atbalsta shēmas gadījumā, kas, tāpat kā pamata lietā, ir vispārīga, ir jāpiemēro striktāks kritērijs nekā būtiska ietekme uz prasītāja konkurētspējas stāvokli tirgū (šajā sakarā skat. Tiesas 1988. gada 2. februāra spriedumu apvienotajās lietās 67/85, 68/85 un 70/85 *Kwekerij van der Kooy* u.c./Komisija, *Recueil*, 219. lpp., 15. punkts; Pirmās instances tiesas 1996. gada 5. jūnija spriedumu lietā T-398/94 *Kahn Scheepvaart*/Komisija, *Recueil*, II-477. lpp., 39.–41. punkts, kā arī 1999. gada 11. februāra spriedumu lietā T-86/96 *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen* un *Hapag-Lloyd*/Komisija, *Recueil*, II-179. lpp., 45. punkts).
- 17 Komisija arī norāda, ka, neraugoties uz pasākuma vispārīgo raksturu, Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 58.–66. punktā ir pamatojusies tikai un vienīgi uz *AGL* iespējamo ietekmi uz trīs *BAA* biedru konkurējošo stāvokli. Šo trīs konkrēto biedru izvēle nav pamatota ne ar vienu apstākli, kas būtu tiem raksturīgs.

- 18 *BAA* biedri nav vienīgie uzņēmumi, kurus ir negatīvi ietekmējis attiecīgais nodoklis. *AGL* ir negatīvi ietekmējis arī daudzus citus uzņēmumus un, ņemot vērā objektīvo un abstrakto veidu, kādā ir formulēts nodokļa maksāšanas pienākums, tas var skart potenciāli neierobežotu skaitu uzņēmumu. Līdz ar to lēmums, ar kuru apstiprināts *AGL*, individuāli neskar nevienu no šiem uzņēmumiem.
- 19 Komisija apgalvo, ka gadījumā, ja šī Pirmās instances tiesas pieeja tiktu apstiprināta, rastos būtiskas sistēmiskas sekas, jo Komisijas lēmumus attiecībā uz iespējamajiem vispārpiemērojamiem atbalsta pasākumiem, tostarp nodokļu formā, varētu apstrīdēt potenciāli neierobežots personu skaits, kas atņemtu EKL 230. panta ceturtajā daļā paredzētajam “individuālas skaršanas” jēdzienam visu lietderīgo iedarbību.
- 20 *BAA* savukārt vispirms norāda, ka Pirmās instances tiesa ir secinājusi, ka attiecībā uz *BAA* ir izpildīts nosacījums par būtisku ietekmi uz tās stāvokli attiecīgajā tirgū. Līdz ar to Pirmās instances tiesai nebija jāpārbauda, vai ar to apstākli, ka *BAA* ir “ieinteresētā puse” EKL 88. panta 2. punkta izpratnē, ir pietiekami, lai prasību atzītu par pieņemamu, kaut arī tā bija izvirzījusi arī citus prasības pamatus, nevis tikai pamatu attiecībā uz Komisijas neizpildīto pienākumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru.
- 21 *BAA* uzskata, ka Pirmās instances tiesa nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā sakarā ar to, ka nav ņēmusi vērā *AGL* piemītošo vispārpiemērojama pasākuma raksturu. Judikatūrā, izvērtējot tādas prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību, ko par lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu, cēlis kāds attiecīgā atbalsta saņēmēja konkurents, nav paredzēts nodalījums atkarībā no tā, vai attiecīgais pasākums ir vispārpiemērojams vai individuāls.

- 22 Turklāt kaut arī attiecīgā atbalsta pasākuma vispārpiemērojama pasākuma vai individuāla lēmuma raksturu var uzskatīt par prasības, ko cēlis viens no šī pasākuma saņēmējiem, pieņemamības nosacījumu, tā tas nav konkurenta celtas prasības gadījumā. Atbalsta pasākuma raksturam nevajadzētu ietekmēt attiecīgi skarto konkurentu skaitu, nedz arī veidu, kādā tie tiek skarti. Līdz ar to *BAA* uzskata, ka konkrētam uzņēmumam pārskaitīta “individuāla” subsīdija var ietekmēt nenoteiktu skaitu konkurentu, kurus visus tas var ietekmēt kā konkurentus.
- 23 *BAA* norāda, ka iepriekš minētajiem spriedumiem lietā *Kwekerij van Van der Kooy u.c./Komisija* un lietā *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen un Hapag-Lloyd/Komisija* šajā lietā nav nekādas nozīmes, jo tajos tika izskatītas potenciālo atbalsta saņēmēju celtas prasības par saskaņā ar EKL 88. panta 2. punktu pieņemtiem lēmumiem. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Kahn Scheepvaart/Komisija* netika konstatēta atbalsta pasākuma ietekme uz prasītāja konkurētspējas stāvokli, kamēr šobrīd izskatāmajā lietā Pirmās instances tiesa ir konstatējusi, ka attiecīgais pasākums būtiski ietekmē *BAA* biedru konkurētspējas stāvokli.

Tiesas vērtējums

- 24 Ar pirmo šī pamata daļu Komisija apstrīd vērtējumu, ko Pirmās instances tiesa ir sniegusi par prasības pieņemamību tiktāl, ciktāl tā ir secinājusi, ka apstrīdētais lēmums *BAA* ir skāris “individuāli” EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē, lai gan, ņemot vērā šī lēmuma vispārīgo piemērošanas jomu, Pirmās instances tiesai bija jānosprīž, ka šis lēmums nav individuāli skāris *BAA*.

- 25 Saskaņā ar EKL 230. panta ceturto daļu jebkura fiziska vai juridiska persona var griezties Tiesā par lēmumu, kas adresēts citai personai, tikai tad, ja šis lēmums to skar tieši un individuāli.
- 26 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru personas, kas nav lēmuma adresāti, var uzskatīt par individuāli skartām tikai tad, ja šis lēmums tās ietekmē dažu tām specifisku īpašību dēļ vai kādas faktiskas situācijas dēļ, kura tās raksturo attiecībā pret jebkuru citu personu un tādēļ tās individuāli izceļ analogi adresātam (skat. it īpaši 1963. gada 15. jūlija spriedumu lietā 25/62 *Plaumann*/Komisija, *Recueil*, 197. un 223. lpp.; iepriekš minēto 1993. gada 19. maija spriedumu lietā *Cook*/Komisija, 20. punkts; iepriekš minēto 1993. gada 15. jūnija spriedumu lietā *Matra*/Komisija, 14. punkts; 2005. gada 13. decembra spriedumu lietā C-78/03 P Komisija/*Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, Krājums, I-10737. lpp., 33. punkts, kā arī 2008. gada 11. septembra spriedumu apvienotajās lietās C-75/05 P un C-80/05 P Vācija u.c./*Kronofrance*, Krājums, I-6619. lpp., 36. punkts).
- 27 Tā kā šī prasība attiecas uz Komisijas valsts atbalsta jomā pieņemtu lēmumu, ir jāatgādina, ka EKL 88. pantā paredzētās valsts atbalsta kontroles procedūras ietvaros ir jānošķir, pirmkārt, šā panta 3. punktā paredzētais atbalsta iepriekšējās izskatīšanas posms, kura vienīgais mērķis ir ļaut Komisijai formulēt savu pirmo nostāju par attiecīgā atbalsta pilnīgu vai daļēju saderīgumu, un, otrkārt, šā panta 2. punktā paredzētais pārbaudes posms. Tikai saistībā ar šo pēdējo minēto pārbaudi, kuras mērķis ir ļaut Komisijai iegūt pilnīgu informāciju par visiem lietas faktiem, EK līgums paredz Komisijas pienākumu informēt ieinteresētās puses, lai tās varētu iesniegt savus apsvērumus (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Cook*/Komisija, 22. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā *Matra*/Komisija, 16. punkts; 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-367/95 P Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, *Recueil*, I-1719. lpp., 38. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, 34. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās Vācija u.c./*Kronofrance*, 37. punkts).

- 28 No tā izriet, ka gadījumā, ja, neuzsākot EKL 88. panta 2. punktā paredzēto formālās izmeklēšanas procedūru, Komisija ar lēmumu, kas pieņemts, pamatojoties uz šā paša panta 3. punktu, atzīst, ka atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu, personas, uz kurām attiecas šīs procesuālās garantijas, to izpildi var nodrošināt tikai tad, ja tās var apstrīdēt šo lēmumu Kopienų tiesā. Šī iemesla dēļ ieinteresētās puses EKL 88. panta 2. punkta izpratnē celta prasība par šāda lēmuma atcelšanu ir atzīstama par pieņemamu, ja tās iesniedzējs ar šīs prasības palīdzību vēlas aizsargāt procesuālās tiesības, kas tam pastāv saskaņā ar iepriekš minēto tiesību normu (iepriekš minētie spriedumi lietā Komisija/*Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, 35. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī apvienotajās lietās Vācija u.c./*Kronofrance*, 38. punkts).
- 29 Tiesai ir bijusi iespēja precizēt, ka par šādām ieinteresētajām pusēm ir uzskatāmas personas, uzņēmumi vai apvienības, kuru intereses var ietekmēt atbalsta piešķirums, tas ir, tie īpaši tie uzņēmumi, kas ir šī atbalsta saņēmēju konkurenti, un arodapvienības (iepriekš minētie spriedumi lietā Komisija/*Sytraval* un *Brink's France*, 41. punkts; lietā Komisija/*Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, 36. punkts, kā arī apvienotajās lietās Vācija u.c./*Kronofrance*, 39. punkts).
- 30 Savukārt, ja prasītājs apstrīd lēmuma, ar kuru novērtēts atbalsts, pamatotību kā tādu, tikai ar to vien, ka attiecīgo prasītāju var uzskatīt par "ieinteresēto pusi" EKL 88. panta 2. punkta izpratnē, nav pietiekami, lai prasību atzītu par pieņemamu. Prasītājam ir jāpierāda, ka tam ir īpašs statuss iepriekš minētā sprieduma lietā *Plaumann*/Komisija izpratnē. Šāds īpašs statuss prasītājam tostarp būs tad, ja atbalsts, kas ir attiecīgā lēmuma priekšmets, ir būtiski ietekmējis prasītāja stāvokli tirgū (šajā sakarā skat. 1986. gada 28. janvāra spriedumu lietā 169/84 *Cofaz* u.c./Komisija, *Recueil*, 391. lpp., 22.–25. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/*Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, 37. punkts, kā iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās Vācija u.c./*Kronofrance*, 40. punkts).
- 31 Pretēji Komisijas paustajam apgalvojumam apstrīdētā lēmuma vispārpiemērojamais raksturs, kurš izriet no tā, ka šī lēmuma mērķis ir atļaut tāda nodokļu režīma īstenošanu,

kas vispārīgā un abstraktā veidā ir piemērojams noteiktai saimnieciskās darbības subjektu kategorijai, nevar būt pamats iepriekš minētās judikatūras nepiemērošanai.

- 32 Tiesa vairākkārt ir nospriedusi, ka fakts, ka tiesību akts pēc sava rakstura un piemērojamības ir vispārpiemērojams tiktāl, ciktāl tas ir piemērojams visiem ieinteresētajiem saimnieciskās darbības subjektiem, neizslēdz, ka tas dažus no tiem var skart individuāli (skat. it īpaši 1994. gada 18. maija spriedumu lietā C-309/89 *Codorniu/Padome, Recueil*, I-1853. lpp., 19. punkts), kā arī 2006. gada 22. jūnija spriedumu apvienotajās lietās C-182/03 un C-217/03 Beļģija un *Forum 187/Komisija, Krājums*, I-5479. lpp., 58. punkts).
- 33 Attiecībā uz tādas prasības atcelt tiesību aktu pieņemamību, kas vērsta pret vispārīgu atbalsta shēmu, Tiesa vēl pavisam nesen ir atzinusi, ka apvienību, kas izveidota konkrētas personu kategorijas interešu pārstāvībai un kuras mērķis ir panākt apstrīdētā lēmuma atcelšanu pēc būtības, var uzskatīt par individuāli skartu tiktāl, ciktāl atbalsta shēma, uz kuru attiecas apstrīdētais lēmums, “ir būtiski ietekmējusi tās biedru stāvokli tirgū” (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, 70. punkts).
- 34 Turklāt, kā savu secinājumu 40.–43. punktā norādījis ģenerāladvokāts, Komisijas izvirzītā tēze par to, ka gadījumā, ja apstrīdētais lēmums attiecas uz vispārīgu atbalsta shēmu, ir jāpiemēro striktāks kritērijs nekā ar būtisku ietekmi uz stāvokli attiecīgajā tirgū saistītais kritērijs, no Komisijas iepriekš minētajiem spriedumiem nav izsecināma.
- 35 No iepriekš minētā izriet, ka, neraugoties uz to, vai attiecīgais atbalsta pasākums ir individuāls vai vispārpiemērojams, gadījumā, ja prasītājs apstrīd lēmuma, ar kuru novērtēts atbalsts, pamatotību kā tādu, prasītājam ir jāpierāda, ka tam ir “īpašs statuss”

iepriekš minētā sprieduma lietā *Plaumann*/Komisija izpratnē, kas tā ir, piemēram, tad, ja atbalsts, kas ir attiecīgā lēmuma priekšmets, ir būtiski ietekmējis prasītāja stāvokli attiecīgajā tirgū.

- 36 Līdz ar to, prasot pierādīt, ka apstrīdētā lēmuma pieņemšana ir būtiski ietekmējusi *BAA* stāvokli attiecīgajā tirgū, Pirmās instances tiesa ir pareizi piemērojusi šī sprieduma 30. punktā minēto judikatūru.
- 37 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 54. punktā ir konstatējusi — un Komisija nav to apstrīdējusi —, ka *BAA* ir ne tikai apstrīdējusi Komisijas atteikumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru, bet ir apstrīdējusi arī apstrīdētā lēmuma pamatotību.
- 38 Pirmās instances tiesa, izvērtējot, vai ir ievērots nosacījums, ka attiecīgajam uzņēmumam ir jābūt individuāli skartam EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē, ir pamatoti pārbaudījusi, vai *BAA* ir pienācīgi norādījusi iemeslus, kādēļ *AGL* varēja būtiski ietekmēt vismaz viena tās biedra stāvokli minerālo materiālu tirgū.
- 39 Pretēji Komisijas apgalvojumiem un atbilstoši Pirmās instances tiesas pārsūdzētā sprieduma 47. punktā pamatoti norādītajam ir atzīstama par pieņemamu tāda prasība, ko cēlusi apvienība, kas darbojas viena vai vairāku savu biedru vārdā, kuri paši būtu varējuši celt prasību, kas būtu pieņemama (šajā sakarā skat. it īpaši 1997. gada 18. decembra rīkojumu lietā *C-409/96 P Sveriges Betodlares un Henrikson*/Komisija, *Recueil*, I-7531. lpp., 46. un 47. punkts).

- 40 Līdz ar to ir noraidāms arī Komisijas izvirzītais iebildums par patvaļīgo un nepamatoto izvēli norādīt konkrētos trīs *BAA* biedrus, kuru konkurētspējas stāvoklis tika ņemts vērā, pārbaudot, vai apelācijas sūdzības iesniedzēja bija jāatzīst par individuāli skartu EKL 230. panta ceturtās daļas izpratnē.
- 41 Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisijas izvirzītā apelācijas sūdzības pamata, ar kuru norādīts uz prasības nepieņemamību, pirmā daļa ir noraidāma.

Par apelācijas sūdzības pamata, ar kuru norādīts uz prasības nepieņemamību, otro daļu

Lietas dalībnieku argumenti

- 42 Komisija norāda, ka, pienācīgi nepārbaudīdama, vai ir ticis būtiski ietekmēts *BAA* biedru konkurētspējas stāvoklis, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, jo, pamatojoties uz atsevišķām norādēm un neņemot vērā vispārīgo tirgū pastāvošo situāciju, ir atzinusi šo nosacījumu par izpildītu.
- 43 Attiecībā uz trīs uzņēmumiem, uz kuriem ir atsaukusies *BAA*, Pirmās instances tiesa katrā attiecīgajā gadījumā esot norādījusi, ka ar *AGL* tiek aplikta noteikta šo uzņēmumu saražotās produkcijas daļa un ka ar šo nodokli aplikamie produkti konkurē ar citiem produktiem, kas netiek aplikti ar šo nodokli. Tomēr Pirmās instances tiesa neesot norādījusi iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka “attiecīgo uzņēmumu konkurētspējas stāvoklis ir ticis būtiski ietekmēts” judikatūras izpratnē. It īpaši Pirmās instances tiesa neesot

norādījusi šīs konkurences radītās sekas cenu, tirgus daļas vai uzņēmumu rentabilitātes ziņā, kas ir pretrunā judikatūrā paredzētajam, saskaņā ar kuru uzņēmums nevar atsaukties tikai uz savu konkurenta statusu attiecībā pret atbalstu saņēmušo uzņēmumu, bet tam ir arī jāpierāda, ka tas atrodas tādā situācijā, kas to individuāli izceļ analogi adresātam.

44 Komisija uzskata, ka ir iespējams, ka ar *AGL* apliekamo produktu tirgus daļa var samazināties salīdzinājumā ar citiem produktiem un nozarēm un nav neiespējami, ka šāds vispārējs tirgus daļas samazinājums var ietekmēt visus Apvienotajā Karalistē reģistrētos uzņēmumus, kuri ražo minerālos materiālus. Tomēr šai ietekmei ir sektorāls raksturs un tā nav saistīta ar kādu īpašu apstākli, kas raksturīgs šim individuālajam uzņēmumam salīdzinājumā ar citiem uzņēmumiem, kas darbojas šajā nozarē. Šo iemeslu dēļ Pirmās instances tiesas sniegtā interpretācija, saskaņā ar kuru uzņēmums var būt būtiski skarts pat tad, ja tā stāvoklis nekādā ziņā neatšķiras no daudzu citu uzņēmumu stāvokļa, pēc Komisijas domām, nav saderīga ar EKL 230. panta ceturto daļu, kā to interpretējusi Tiesa.

45 *BAA* apgalvo, ka pat pieņemot, ka šajā gadījumā ir piemērojams Pirmās instances tiesas lietotais striktākais pieņemamības kritērijs, kas paredz, ka ir ticis būtiski ietekmēts prasītāja stāvoklis attiecīgajā tirgū, Pirmās instances tiesa pamatoti ir nospriedusi, ka prasītājas biedri ir tikuši būtiski ietekmēti. *BAA* esot sniegusi precīzu informāciju par *AGL* ietekmi uz atsevišķu tās biedru konkurētspējas stāvokli un Pirmās instances tiesa ir pamatojusies uz šo informāciju, izdarot secinājumu, ka *BAA* biedru konkurētspējas stāvoklis ir ticis būtiski ietekmēts. Pirmās instances tiesas vērtējums esot faktiskā rakstura jautājums, kas nav pakļauts Tiesas pārbaudei apelācijas tiesvedības ietvaros.

Tiesas vērtējums

46 Šī apelācijas sūdzības pamata, ar kuru norādīts uz prasības nepieņemamību, otrajā daļā Komisija apstrīd vērtējumu, pamatojoties uz kuru Pirmās instances tiesa secināja, ka ir ticis būtiski ietekmēts prasītājas stāvoklis tirgū. Komisija būtībā pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā nav norādījusi iemeslus, kādēļ tā uzskata, ka ir būtiski skarts attiecīgo uzņēmumu konkurētspējas stāvoklis, un it īpaši tā nav norādījusi, kādas sekas izriet no šīs konkurences cenas, tirgus daļas vai uzņēmumu rentabilitātes ziņā, tādējādi pārkāpdama judikatūrā paredzēto, saskaņā ar kuru uzņēmums nevar atsaukties tikai uz savu konkurenta statusu attiecībā pret atbalstu saņēmušo uzņēmumu.

47 Saistībā ar “būtiskas ietekmes uz prasītāja stāvokli attiecīgajā tirgū” konstatēšanu Tiesai ir bijusi iespēja precizēt, ka ar to apstākli vien, ka kāds tiesību akts var zināmā mērā ietekmēt konkurences attiecības, kas pastāv attiecīgajā tirgū, un ka attiecīgais uzņēmums zināmā mērā konkurē ar šī tiesību akta adresātu, katrā ziņā nav pietiekami, lai varētu uzskatīt, ka šis tiesību akts minēto uzņēmumu ir skāris individuāli (skatīt īpaši 2007. gada 22. novembra spriedumu lietā C-524/04 P Spānija/*Lenzing*, Krājums, I-9947. lpp., 32. punkts).

48 Tādējādi uzņēmums nevar atsaukties tikai uz savu konkurenta statusu attiecībā pret atbalstu saņēmušo uzņēmumu, bet tam turklāt ir jāpierāda, ka tā faktiskā situācija to individuāli izceļ analogi adresātam (skatīt īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā Spānija/*Lenzing*, 33. punkts).

- 49 Šajā lietā pretēji Komisijas apgalvotajam Pirmās instances tiesa nav vienīgi apstiprinājusi parastu konkurences attiecību esamību starp BAA biedriem un uzņēmumiem, kuriem AGL netiek piemērots.
- 50 No pārsūdzētā sprieduma 55.–62. punkta izriet, ka Pirmās instances tiesa, šī sprieduma 63. punktā izdarot secinājumu, ka strīdīgais valsts pasākums varēja ietekmēt atsevišķu BAA biedru konkurētspējas stāvokli un ka šī “ietekme ir bijusi būtiska”, ir ņēmusi vērā šādus apstākļus:
- AGL mērķis ir pārvietot pieprasījuma pēc neapstrādātiem minerālajiem materiāliem daļu uz citiem produktiem, kas ir atbrīvoti no nodokļa, lai veicinātu to kā minerālo materiālu izmantošanu un samazinātu neapstrādāto minerālo materiālu ieguvu. Saskaņā ar Lielbritānijas iestāžu prognozēm, kas minētas apstrīdētajā lēmumā un kas nav tikušas apstrīdētas, šis nodoklis ļaus samazināt pieprasījumu pēc neapstrādātiem minerālajiem materiāliem vidēji par 8–9 % gadā (pārsūdzētā sprieduma 55. punkts);
 - saskaņā ar informāciju, kuras precizitāti nav apstrīdējusi nedz Komisija, nedz Apvienotās Karalistes valdība, atsevišķi BAA biedri, tostarp *Torrington Stone*, *Sherburn Stone Co. Ltd* un *Cloburn Quarry*, atrodas tiešās konkurences attiecībās ar materiālu, kas ir atbrīvoti no nodokļa, ražotājiem, kuri ir kļuvuši konkurētspējīgi, pateicoties AGL ieviešanai (pārsūdzētā sprieduma 58. punkts);
 - *Torrington Stone*, kas apsaimnieko karjeru Devonā [*Devon*], ražo nesadalītus būvniecības akmeņus un pārklājumam izmantojamus akmeņus, kas tiek tirgoti vidēji par GBP [konfidenciāla informācija] par tonnu *ex works*, kā arī sadalītus būvniecības akmeņus, kas tiek tirgoti vidēji par GBP [konfidenciāla informācija] par tonnu *ex works*. Šie produkti veido no 3 līdz 5 % no iegūtā ieža apjoma. Atlikušos 95 % veido atvasinātie produkti vai blakusprodukti, kas šajā gadījumā ir parastās pildvielas (kas tiek tirgotas vidēji par GBP [konfidenciāla informācija] par tonnu *ex works*) un sadrupinātās pildvielas (kas tiek tirgotas vidēji par GBP [konfidenciāla

informācija] par tonnu *ex works*). Tikai būvniecībā izmantojamais sadalītais akmens nav apliekams ar *AGL*. Pirms šī nodokļa ieviešanas tās šajā zonā savstarpēji konkurē ar atvasinātajiem materiāliem, kas tostarp nāk no kaolīna karjeriem, kas izvietoti vairāk nekā 80 kilometru attālumā un kuriem *AGL* nav piemērojams (pārsūdzētā sprieduma 59. punkts);

- *Sherburn Stone Co Ltd.*, kas tostarp apsaimnieko kādu Jorkšīrā izvietotu karjeru, izgatavo materiālus ar paaugstinātām tehniskajām specifikācijām, kas paredzēti augstas izturības betona ražošanai. Šiem produktiem, kas veido 50 % no iegūtajiem iežiem un kuru vidējā cena ir GBP [konfidenciāla informācija] par tonnu *ex works*, ir piemērojams *AGL*. No atlikušajiem 50 % iegūto iežu *Sherburn Stone Co Ltd.* ražo sabirzumus un māla pārpalikumus, kas ir izmantojami kā pildvielas un tiek tirgoti vidēji par GBP [konfidenciāla informācija] par tonnu *ex works*. Kopš *AGL* ieviešanas šo atvasināto produktu pārdošana ir kļuvusi arvien sarežģītāka un to krājumi ir kļuvuši nepārvaldāmi (pārsūdzētā sprieduma 60. punkts);

- *Cloburn Quarry*, kas apsaimnieko karjeru Skotijā, produkcija ir orientēta uz augstākas izturības minerālajiem materiāliem, kam ir pieņemamas augstākas transportēšanas izmaksas. Visiem tā ražotajiem produktiem ir piemērojams *AGL*. Sarkanie oļi un granīts ar paaugstinātām tehniskajām specifikācijām, ko ražo šis uzņēmums un kas tostarp tiek izmantoti kā balasts vai nu augstas izturības betonā, vai kopā ar asfaltu, tiek tirgoti vidēji par GBP [konfidenciāla informācija] par tonnu *ex works*, un tie nekonkurē ar materiāliem, kas nav apliekami ar nodokli un kas atvasinātā veidā tiek iegūti, ražojot kaolīnu vai šiferi. Savukārt 25 % no atvasinātajiem produktiem, kas tiek iegūti *Cloburn Quarry* karjerā un kas galvenokārt sastāv no sabirzumiem, kas tiek tirgoti par vidējo cenu GBP [konfidenciāla informācija] par tonnu *ex works*, lai tiktu izmantoti kā pildvielas, konkurē ar materiāliem, kas netiek aplikti ar nodokli (pārsūdzētā sprieduma 61. punkts);

- šo uzņēmumu darbībai minerālo materiālu tirgū, salīdzinot ar to galveno darbību, nav tikai maznozīmīgs raksturs un no iepriekš minētajiem skaitļiem izriet, ka atvasināto produktu kā minerālo materiālu komerciāla izmantošana ir relatīvi nozīmīga attiecīgo uzņēmumu darbības daļa (pārsūdzētā sprieduma 62. punkts).

51 Atzīstot, ka strīdīgais valsts pasākums tiktāl, ciktāl tas attiecas uz eksporta atbrīvojumu no nodokļa, varēja ietekmēt atsevišķu BAA biedru konkurētspējas stāvokli un ka šī ietekme ir bijusi būtiska, Pirmās instances tiesa ir pamatojusies uz šādiem apsvērumiem:

- BAA norāda, ka šim atbrīvojumam no nodokļa pretēji to nozīmīgākajiem konkurentiem Apvienotās Karalistes tirgū ir negatīva ietekme arī uz to tās biedru konkurētspējas stāvokli, kuri eksportē ļoti maz vai pat nemaz. Būtbū eksporta atbrīvojums no nodokļa tās konkurentiem un it īpaši Glensandas [*Glensanda*] karjera apsaimniekotājam, no kura nāk vairāk nekā 90 % eksportēto minerālo materiālu, piešķir priekšrocību neciest zaudējumus, kas būtu pievienojami tā Apvienotajā Karalistē tirgotu produktu cenai. Prasītājas biedri savukārt ir spiesti pārdot to ar nodokli apliktos minerālos materiālus ar zaudējumiem un pārnest nodokļa smagumu uz visiem saviem produktiem (pārsūdzētā sprieduma 65. punkts);
- eksporta atbrīvojums no nodokļa var būtiski ietekmēt vismaz viena prasītājas biedra konkurences pozīciju, jo, kā norādījusi prasītāja, ko nav apstrīdējusi nedz Komisija, nedz persona, kas iestājusies lietā, granīta ar augstām tehniskajām specifikācijām tirgū un ko tostarp izmanto kā balastu dzelzceļiem (tiek aplikts ar *AGL*), *Cloburn Quarry* atrodas tiešās konkurences attiecībās ar Glensandas karjeru, kas tāpat kā *Cloburn Quarry* apsaimniekotais karjers atrodas Skotijā. BAA savā replikā ir norādījusi, un to neapstrīd arī pārējie lietas dalībnieki, ka Glensandas karjers eksportē 50 % savas produkcijas. Zemām tehniskajām specifikācijām atbilstošo materiālu eksporta atbrīvojums no nodokļa tādējādi piešķir šo karjeru apsaimniekojošajam uzņēmumam konkurences priekšrocību minerālo materiālu

ar augstām tehniskajām specifikācijām tirgū Skotijā tiktāl, ciktāl — pretēji *Cloburn Quarry*, kurš savus minerālos materiālus ar zemām tehniskajām specifikācijām Apvienotajā Karalistē tirgo ar zaudējumiem un šos zaudējumus atgūst no materiālu ar augstām tehniskām specifikācijām cenas, — kopējā *AGL* summa, kas Glensandas karjeram ir jāpiemēro tā klientiem valsts iekšējā tirgū, ir proporcionāli samazināta par pusi attiecībā pret summu, ko piemēro konkurents, kas neveic eksportu (pārsūdzētā sprieduma 66. punkts).

52 No iepriekš minētā izriet, ka Pirmās instances tiesa nepavisam nav vienīgi konstatējusi parastu konkurences attiecību esamību starp *BAA* biedriem un uzņēmumiem, kuriem attiecīgais nodoklis netiek piemērots, bet ir izvērtējusi, vai strīdīgais valsts pasākums varēja ietekmēt atsevišķu tās biedru konkurētspējas stāvokli un vai šī ietekme ir uzskatāma par būtisku.

53 Pretēji Komisijas apgalvotajam no Tiesas judikatūras neizriet, ka šāds īpašs statuss, kas izceļ “personas, kas nav lēmuma adresāti”, iepriekš minētā sprieduma lietā *Plaumann*/Komisija izpratnē attiecībā pret pārējiem saimnieciskās darbības subjektiem, noteikti ir izsecināms no tādiem apstākļiem kā ievērojams apgrozījuma samazinājums, būtisks finansiāls zaudējums vai arī ievērojama tirgus daļas samazināšanās pēc attiecīgā atbalsta piešķiršanas. Valsts atbalsta piešķiršana var radīt kaitējumu saimnieciskās darbības subjekta konkurētspējas stāvoklim arī citādākos veidos, tostarp radot peļņas zudumu vai nelabvēlīgāku attīstību nekā tā, kas būtu pastāvējusi šāda atbalsta neesamības gadījumā. Tāpat šāda kaitējuma apmērs var būt dažāds atkarībā no daudziem apstākļiem, kā, piemēram, attiecīgā tirgus struktūra vai attiecīgā atbalsta raksturs. Būtisku konkurenta stāvoklim tirgū radītu kaitējumu līdz ar to nevar pierādīt tikai

atsevišķu apstākļu esamība, kas liecina par tā komerciālo vai finansiālo rādītāju pasliktināšanos (iepriekš minētais spriedums lietā *Komisija/Lenzing*, 34. un 35. punkts).

54 Komisija arī pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā ir nospriedusi, ka *BAA* ir tikusi būtiski skarta, lai arī tās stāvoklis nekādi neatšķiras no daudzu citu uzņēmumu stāvokļa, bet tai bija jāpiemēro striktāks kritērijs, lai konstatētu ietekmi uz prasītājas konkurētspējas stāvokli tādas vispārīgas atbalsta shēmas kā šajā lietā izskatāmā gadījumā.

55 Tomēr, kā jau norādīts šī sprieduma 35. punktā, no pastāvīgās Tiesas judikatūras izriet, ka, neraugoties uz to, vai attiecīgais atbalsta pasākums ir individuāls vai vispārpiemērojams, gadījumā, ja prasītājs apstrīd lēmuma, ar kuru novērtēts atbalsts, pamatotību kā tādu, prasītājam ir jāpierāda, ka tam ir "īpašs statuss" iepriekš minētā sprieduma lietā *Plaumann/Komisija* izpratnē, kas tā ir, piemēram, tad, ja atbalsts, kas ir attiecīgā lēmuma priekšmets, ir būtiski ietekmējis prasītāja stāvokli attiecīgajā tirgū (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Komisija/Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum*, 70. punkts).

56 Ja šāda ietekme ir tikusi pierādīta, tas apstāklis, ka attiecīgā gadījumā nenoteikts skaits citu konkurentu var atsaukties uz analogisku kaitējumu, nav šķērslis attiecīgā uzņēmuma celtās prasības pieņemamībai. Kā savu secinājumu 65. punktā norādījis arī ģenerāladvokāts, *AGL* ir tiešs mērķis izmainīt attiecīgā tirgus struktūru, pārvietojot daļu no pieprasījuma pēc neapstrādātiem minerālajiem materiāliem uz alternatīviem produktiem, kā rezultātā ar šo nodokli ir paredzēts ietekmēt tirgū darbošos uzņēmumu konkurētspējas stāvokli.

- 57 Līdz ar to Pirmās instances tiesa, izvērtējot, vai *BAA* bija individuāli skarta, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 58 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, apelācijas sūdzības pamata, ar kuru norādīts uz prasības nepieņemamību, otrā daļa ir noraidāma. Līdz ar to pilnā apmērā ir noraidāma arī pretapelācijas sūdzība.

Par galveno apelācijas sūdzību

- 59 *BAA* ir izvirzījusi sešus pamatus savas apelācijas sūdzības pamatojumam. Tā norāda, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā:

- neobjektīvi pārbaudot valsts atbalsta esamību;
- nepiemērojot pareizo “pārbaudes kritēriju”;
- kļūdaini novērtējot *AGL* “raksturu un vispārējo uzbūvi”;
- attiecībā uz eksporta atbrīvojumu no nodokļa;

- apstiprinot, ka Komisijai nebija pienākuma uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru;

- secinot, ka apstrīdētais lēmums bija pietiekami pamatots.

Par pirmo apelācijas sūdzības pamatu, kas attiecas uz kļūdainu valsts atbalsta esamības novērtējumu

- ⁶⁰ BAA ir izvirzījusi trīs iebildumus šī apelācijas sūdzības pamata atbalstam. Vispirms tā apgalvo, ka Pirmās instances tiesa ir piemērojusi neobjektīvu valsts atbalsta jēdzienu, kā tas it īpaši izriet no pārsūdzētā sprieduma 117. punkta. Pārsūdzētā sprieduma 120. un 121. punktā tā esot arī kļūdaini atzinusi, ka šī lieta ir nodalāma no lietas, kuras rezultātā tika pasludināts 2001. gada 8. novembra spriedums lietā *C-143/99 Adria-Wien Pipeline un Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke (Recueil, I-8365. lpp.)*. Visbeidzot, Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, atzīstot, ka dabas resursu nodoklis nav uzskatāms par selektīvu, ja tas attiecas uz konkrētu nozari, nepastāvot precīzai šīs nozares definīcijai.

Par pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmo un otro daļu

- ⁶¹ Tā kā pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmā un otrā daļa ir cieši saistītas, tās ir jāizskata kopā.

— Lietas dalībnieku argumenti

- 62 *BAA* uzskata, ka Pirmās instances tiesa ir neobjektīvi novērtējusi valsts atbalsta esamību. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tāds nodokļu pasākums, kas selektīvā veidā tiek piemērots salīdzināmām nozarēm, ņemot vērā sasniedzamo mērķi, ir atzīstams par valsts atbalstu (šajā sakarā skat. it īpaši 1999. gada 17. jūnija spriedumu lietā C-75/97 Beļģija/Komisija, *Recueil*, I-3671. lpp., 31. punkts).
- 63 Tas apstākļi, ka nodoklim ir ar vispārīgo politiku saistīti mērķi, pēc *BAA* domām, neliedz atzīt šo pasākumu par valsts atbalstu. Līdz ar to ar attiecīgo dabas resursu nodokli ieviestā diferenciācija var netikt atzīta par valsts atbalstu tikai tad, ja tā ir pamatojama ar šim nodoklim raksturīgajiem vides aizsardzības apsvērumiem.
- 64 *BAA* uzskata, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 117. punktā ir ieņēmusi citādāku nostāju, kas vēlreiz apstiprināta pārsūdzētā sprieduma 115. un 128. punktā, no kuriem izriet, ka selektivitāte nav konstatējama gadījumā, kad dalībvalsts ir ieviesusi dabas resursu nodokli atsevišķās nozarēs vai attiecībā uz atsevišķām precēm vai pakalpojumiem, bet nav ieviesusi dabas resursu nodokli attiecībā uz visām līdzīgām darbībām, kam ir “salīdzināma ietekme” uz vidi, vai attiecībā uz visām karjeru un raktuvju apsaimniekošanas nozarēm, kam ir “tāda pati ietekme” uz vidi.
- 65 Citiem vārdiem sakot, Pirmās instances tiesa esot nepārprotami atzinusi, ka uzņēmumi, kuriem tiek piemērots nodoklis, un uzņēmumi, kuriem tas netiek piemērots, atrodas salīdzināmā situācijā attiecībā pret vides politikas mērķi, ko paredzēts sasniegt ar attiecīgo pasākumu, tomēr nenospriežot, ka šīs atšķirības rada selektivitāti un ir atzīstamas par valsts atbalstu, pat tad, ja šīs izvēles pamatā ir vēlme saglabāt atsevišķu nozaru starptautisko konkurētspēju, kā to pārsūdzētā sprieduma 128. punktā atzinusi Pirmās instances tiesa.

- 66 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 120. un 121. punktā turklāt esot pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nodalīdama šo lietu no lietas, kuras rezultātā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, kas attiecās uz nodokļa par elektrības un dabas gāzes patēriņu samazinājumu atsevišķiem uzņēmumiem.
- 67 BAA šajā sakarā norāda, ka nozīme ir tikai un vienīgi nodokļa pasākuma radītajām sekām un ka nav nekādu atšķirību starp vispārīgā veidā definētu atbrīvojumu no nodokļa un izslēgšanu no strikti noteiktas nodokļa piemērošanas jomas. Sekas ir tādas pašas, jo tas dod priekšroku konkrētiem ražotājiem vai konkrētām precēm.
- 68 Apelācijas sūdzības iesniedzēja pamato savu argumentāciju, apstiprinādama, ka karjeri un raktuves, kurās tiek iegūti tādi materiāli kā šiferis, kaolīns, keramikas izstrādājumos izmantojamais māls, ogle un lignīts, ir izslēgti no *AGL* piemērošanas jomas, lai konkrēti nodrošinātu to starptautisko konkurētspēju.
- 69 Komisija un Apvienotās Karalistes valdība nepiekrīt šai kritikai.
- 70 Apgalvojums, ka nodokļa pasākums, kas selektīvā veidā tiek piemērots salīdzināmām nozarēm, ir atzīstams par “valsts atbalstu”, nav pamatojams nedz ar iepriekš minētā sprieduma lietā *Beļģija/Komisija*, 31. punktu, nedz arī ar judikatūru kopumā. Tāds dabas resursu nodoklis kā *AGL* rada papildu izmaksas un nepiešķir selektīvu priekšrocību atsevišķiem uzņēmumiem, bet drīzāk rada selektīvas neērtības minerālo materiālu ražotājiem. Visiem pārējiem Apvienotās Karalistes uzņēmumiem, kas nav minerālo materiālu ražotāji, šis nodoklis netiek piemērots, kā rezultātā šī “priekšrocība” nav selektīva nekādā šī jēdziena nozīmē.

- 71 Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka dabas resursu nodoklis ir nodalāms no pasākuma, ar kuru tiek samazinātas izmaksas, jo dabas resursu nodoklis rada papildu izmaksas kādai konkrētai darbības nozarei, bet pasākums, ar kuru tiek samazinātas izmaksas, rada selektīvu priekšrocību, atkāpjoties no uzņēmumiem parasti pastāvošo izmaksu sistēmas.
- 72 Pirmās instances tiesa esot konstatējusi, ka šī nekonsekvenču ir pamatojama ar *AGL* loģiku un mērķiem, kurus noteikusi Apvienotā Karaliste. Komisija attiecībā uz to vides politikas mērķu noteikšanu, ko paredzēts sasniegt ar tādu autonomu nodokļu pasākumu kā dabas resursu nodoklis, nav tiesīga aizstāt dalībvalsti.
- 73 Pretēji *BAA* apgalvotajam Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 117. punktā neesot ieviesusi neobjektīvu valsts atbalsta jēdzienu, bet galvenokārt atgādinājusi EKL 6. panta saturu, kurā noteikts, ka ar vides aizsardzību saistītās prasības ir integrējamas Kopienas politikā, kas paredzēta EKL 3. pantā un kas ietver arī konkurences politiku.
- 74 Komisija piebilst, ka pretēji *BAA* apgalvotajam Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 115. punktā neesot vēlējusies pamatot atbrīvojumu no *AGL*, kas ir attiecināts uz konkrētām precēm vai uzņēmumiem, kuriem saskaņā ar attiecīgā nodokļa pasākuma mērķiem būtu bijis jāpiemēro šis mērķis. Pirmās instances tiesa drīzāk esot atsaukusies uz dalībvalstu prerogatīvu atbilstoši šobrīd spēkā esošajam tiesiskajam regulējumam noteikt prioritāros mērķus, ko tā, ieviešot dabas resursu nodokli, vēlas sasniegt vides aizsardzības jomā.
- 75 Atbildot uz *BAA* kritiku attiecībā uz pārsūdzētā sprieduma 128. punktu, Komisija atzīmē, ka jautājums par to, vai pasākums ir atzīstams par valsts atbalstu, ir izvērtējams, ņemot vērā attiecīgā pasākuma radītās sekas, un nevis tā pieņemšanas iemeslus vai

mērķus. Komisija arī norāda, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja atkal nav ņēmusi vērā, ka nodoklis drīzāk ir uzskatāms par apgrūtinājumu nekā par priekšrocību, kādēļ dalībvalstīm principā ir tiesības nepiemērot papildu nodokļu pasākumus to uzņēmumiem.

76 Pirmās instances tiesa turklāt esot pamatoti nodalījusi šo lietu no lietas, kuras rezultātā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*. Ņemot vērā vides mērķus, ko bija paredzēts sasniegt ar šajā lietā izskatāmo pasākumu, attiecīgā nodokļa samazinājuma attiecināšana tikai un vienīgi uz rūpniecības nozari, izslēdzot pakalpojumu nozari, nav pamatojama ar attiecīgās sistēmas raksturu vai vispārējo uzbūvi.

77 Šobrīd izskatāmajā lietā šādas pretrunas neesot. Ja iepriekš minētajā lietā bija acīmredzams, ka ogļu vai lignīta ieguve varēja radīt zināmu ietekmi uz vidi, nav iespējams apgalvot, ka šī ietekme ir tāda pati kā tā, kas rodas minerālo materiālu ieguves rezultātā un ka līdz ar to obligāti ir jāievieš tāds pats nodokļa maksājums. Šādu darbību izslēgšana no nodokļa piemērošanas jomas atbilstot nodokļa vispārējai uzbūvei.

78 Apvienotās Karalistes valdība piebilst, ka iepriekš minētajā spriedumā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke* jautājums bija par selektīvu atbrīvojumu no dabas resursu nodokļa, kas pretējā gadījumā būtu piemērojams. Citiem vārdiem sakot, iepriekš minētajā lietā runa bija par selektīvu priekšrocību, bet šobrīd izskatāmajā lietā atsevišķu darbības nozaru izslēgšana no *AGL* piemērošanas jomas izriet no šī nodokļa loģikas un piemērošanas jomas un tas nav atbrīvojums no nodokļa, kas pretējā gadījumā būtu piemērojams.

— Tiesas vērtējums

79 Ar šī apelācijas sūdzības pamata pirmo un otro daļu *BAA* norāda, ka ar pārsūdzēto spriedumu ir pārkāpts EKL 87. panta 1. punkts, jo Pirmās instances tiesa, neraugoties uz secinājumu, ka attiecībā uz šī nodokļa ar vides aizsardzību saistīto mērķi uzņēmumi, kuriem *AGL* ir piemērojams, un uzņēmumi, kuriem tas nav piemērojams, atrodas salīdzināmā situācijā, ir nospriedusi, ka attiecīgais pasākums nav selektīvs. *BAA* šajā sakarā atsaucas uz pārsūdzētā sprieduma 115., 117. un 128. punktu. Tā kritizē arī pārsūdzētā sprieduma 120. un 121. punktu, kuros Pirmās instances tiesa kļūdaini ir nodalījusi šo lietu no lietas, kuras rezultātā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*.

80 Pārsūdzētā sprieduma attiecīgie punkti, par kuriem ir runa šajā pirmā apelācijas sūdzības pamata daļā, ir formulēti šādi:

“115 Šajā sakarā ir jāuzsver, ka dalībvalstis, kas pašreizējā Kopienas tiesību attīstības stāvoklī, kad nepastāv koordinācija šajā jomā, saglabā savu kompetenci vides politikas jomā, var ieviest sektorālus dabas resursu nodokļus, lai sasniegtu noteiktus vides mērķus, kas minēti iepriekšējā punktā. Dalībvalstis, līdzsvarojot dažādas pastāvošās intereses, tostarp var brīvi definēt savas prioritātes vides aizsardzības jomā un līdz ar to — noteikt preces vai pakalpojumus, kuriem tās nolemj piemērot dabas resursu nodokli. No tā izriet, ka vienīgi tas apstāklis, ka dabas resursu nodoklis ir īpašs pasākums, kas attiecas uz konkrētām precēm vai īpašiem pakalpojumiem un kuru nevar uzskatīt par vispārējās nodokļu sistēmas, kas piemērojama visām līdzīgajām darbībām, kurām ir salīdzināma ietekme uz vidi, sastāvdaļu, principā neļauj uzskatīt, ka līdzīgas darbības, kurām netiek piemērots dabas resursu nodoklis, saņem selektīvu priekšrocību.

[..]

117 Šajā juridiskajā kontekstā, tā kā dabas resursu nodokļi pēc to rakstura ir specifiski pasākumi, ko dalībvalstis veikušas savas vides politikas ietvaros, kas ir joma, kurā tām joprojām ir kompetence, jo nepastāv saskaņošanas pasākumi, Komisijai, izvērtējot dabas resursu nodokli attiecībā pret Kopienu noteikumiem par valsts atbalstu, ir jāņem vērā ar vides aizsardzību saistītās prasības, kas paredzētas EKL 6. pantā. Minētajā pantā ir paredzēts, ka, nosakot un īstenojot tostarp tādu sistēmu, kas nodrošina, ka iekšējā tirgū netiek izkropļota konkurence, tajā jāparedz šīs prasības.

[..]

120 Šajā sakarā pašreizējā lieta atšķiras no strīda, kas tika izskatīts iepriekš minētajā spriedumā lietā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, uz kuru atsaucas prasītāja. Minētajā spriedumā Tiesa tika lūgta pārbaudīt nevis dabas resursu nodokļa materiālās piemērošanas jomas noteikšanu, kā tas ir šajā gadījumā, bet gan daļēju atbrīvojumu no šāda nodokļa samaksas, kurš minētajā gadījumā 1996. gada *Strukturanpassungsgesetz* (Austrijas likums par struktūru adaptāciju) ietvaros bija ieviests attiecībā uz uzņēmumu dabasgāzes un elektroenerģijas patēriņu un kas tika piešķirts tikai preču ražotājiem.

121 Iepriekš minētajā spriedumā izskatītā diferenciācija tādējādi bija saistīta nevis ar produkta, kuram tika piemērots attiecīgais dabas resursu nodoklis, veidu, bet gan ar rūpnieciskajiem izmantotajiem atkarībā no tā, vai tie darbojās vai nedarbojās primārajos un sekundārajos valsts ekonomikas sektoros. Tiesa atzina, ka

priekšrocību piešķiršana tiem uzņēmumiem, kuru galvenā darbība ir preču ražošana, nav pamatojama ar nodokļu sistēmas, kas ieviesta saskaņā ar *Strukturanpassungsgesetz*, raksturu vai vispārējo struktūru. Tiesa būtībā nolēma, ka tiktāl, ciktāl preču ražotāju sektora un pakalpojumus sniedzozo uzņēmumu patērētā enerģija nodara vienādu kaitējumu videi, *Strukturanpassungsgesetz* pamatā esošie vides apsvērumi nepamato dažādu attieksmi pret šiem diviem sektoriem. Tieši šādā kontekstā Tiesa tostarp noraidīja Austrijas valdības argumentu, kas bija pamatots ar ideju par preču ražotāju konkurētspējas saglabāšanu un saskaņā ar kuru attiecīgo dabas resursu nodokļu daļēja atmaksa tikai šiem uzņēmumiem bija pamatota ar to, ka šie nodokļi šos uzņēmumus proporcionāli ietekmēja vairāk nekā citus uzņēmumus (sprieduma 44., 49. un 52. punkts).

[..]

128 Pirmkārt, ir jākonstatē, ka materiāli, kas netiek laisti apgrozībā kā minerālie materiāli, neietilpst nozarē, kurai tiek piemērots *AGL*. Pretēji prasītājas apgalvojumam to atbrīvojumam no nodokļa tādēļ nav izņēmuma raksturs salīdzinājumā ar attiecīgo dabas resursu nodokļa sistēmu. It īpaši lēmums par dabas resursu nodokļa ieviešanu vienīgi minerālo materiālu nozarē — nevis vispārīgā veidā visām karjerus un raktuves apsaimniekojošajām nozarēm, kurām ir tāda pati ietekme uz vidi kā minerālo materiālu ieguvei, — ietilpst attiecīgās dalībvalsts kompetencē noteikt savas prioritātes ekonomikas, nodokļu un vides politikas jomā. Šāda izvēle, pat ja tā ir pamatota ar vēlmi saglabāt atsevišķu nozaru starptautisko konkurētspēju, līdz ar to neļauj apstrīdēt *AGL* atbilstību sasniedzamajiem vides mērķiem (skat. šī sprieduma 115. punktu).”

- 81 Lai atbildētu uz apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītajiem iebildumiem, ir jāatgādina Tiesas judikatūra jautājumā par selektivitātes nosacījuma, kas veido valsts atbalsta jēdzienu, izvērtēšanu (2006. gada 6. septembra spriedums lietā C-88/03 Portugāle/Komisija, Krājums, I-7115. lpp., 54. punkts).
- 82 EKL 87. panta 1. punktā ir aizliegts valsts atbalsts, kas “dod priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai”, proti, — selektīvs atbalsts. Lai novērtētu pasākuma selektivitāti, ir jāpārbauda, vai attiecīgās tiesiskās iekārtas ietvaros minētais pasākums ir uzskatāms par priekšrocību konkrētiem uzņēmumiem salīdzinājumā ar citiem, kuri atrodas faktiski un juridiski salīdzināmā situācijā (skat. it īpaši 2003. gada 13. februāra spriedumu lietā C-409/00 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-1487. lpp., 47. punkts; iepriekš minēto spriedumu lietā Portugāle/Komisija, 54. punkts, kā arī 2008. gada 11. septembra spriedumu apvienotajās lietās no C-428/06 līdz C-434/06 *UGT-Rioja u.c.*, Krājums, I-6747. lpp., 46. punkts).
- 83 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru valsts atbalsta jēdziens neietver valsts pasākumus, kuri rada diferenciāciju uzņēmumu starpā un tādējādi *a priori* ir selektīvi, ja šāda diferenciācija izriet no sistēmas, kurā tie ietilpst, rakstura vai uzbūves (šajā sakarā skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, 42. punkts, kā arī lietā Portugāle/Komisija, 52. punkts).
- 84 Turklāt Tiesa ir vairākkārt nospriedusi, ka valsts intervences pasākuma mērķis nav pietiekams apstāklis, lai šis pasākums netiktu atzīts par “atbalstu” EKL 87. panta izpratnē (skat. it īpaši 1996. gada 26. septembra spriedumu lietā C-241/94 Francija/Komisija, *Recueil*, I-4551. lpp., 21. punkts; 1999. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-342/96 Spānija/Komisija, *Recueil*, I-2459. lpp., 23. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā Beļģija/Komisija, 25. punkts).

- 85 EKL 87. panta 1. punktā nav paredzēts nodalījums atkarībā no tā, kādi ir valsts intervences pasākuma iemesli vai mērķi, bet šie pasākumi ir definēti, ņemot vērā to radītās sekas (1996. gada 29. februāra spriedums lietā C-56/93 Beļģija/Komisija, *Recueil*, I-723. lpp., 79. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā Francija/Komisija, 20. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā Beļģija/Komisija, 25. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā Spānija/Komisija, 46. punkts).
- 86 Ņemot vērā šo judikatūru, ir jāsecina, ka Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi EKL 87. panta 1. punktu, kā to ir interpretējusi Tiesa, pārsūdzētā sprieduma 115. punktā nospriežot, ka dalībvalstis, līdzsvarojot dažādas pastāvošās intereses, tostarp var brīvi definēt savas prioritātes vides aizsardzības jomā un līdz ar to — noteikt preces vai pakalpojumus, kuriem tās nolemj piemērot dabas resursu nodokli, no kā izriet, ka vienīgi tas apstāklis, ka līdzīgs nodoklis netiek piemērots visām līdzīgajām darbībām, kam ir līdzvērtīga ietekme uz vidi, neļauj uzskatīt, ka šīs līdzīgās darbības, kurām netiek piemērots šis dabas resursu nodoklis, saņem selektīvu priekšrocību.
- 87 Kā savu secinājumu 98. punktā norādījis ģenerāladvokāts, šī pieeja, kurā tiek ņemts vērā vienīgi ar vides aizsardzību saistītais mērķis, *a priori* izslēdz iespēju uzskatīt, ka dabas resursu nodokļa nepiemērošana atsevišķiem saimnieciskās darbības subjektiem, kuri, ņemot vērā sasniedzamo mērķi, atrodas salīdzināmās situācijās, ir “selektīva priekšrocība”, neraugoties uz nodokļu pasākuma radītajām sekām, lai gan EKL 87. panta 1. punktā nav paredzēts nekāds nodalījums atkarībā no tā, kādi ir attiecīgā valsts intervences pasākuma iemesli vai mērķi, bet šie pasākumi ir definēti, ņemot vērā to radītās sekas.
- 88 Šāds secinājums kļūst vēl acīmredzamāks, ņemot vērā pārsūdzētā sprieduma 128. punktu, saskaņā ar kuru iespējamās nekonsekvences, kas saistībā ar attiecīgajiem vides mērķiem, kurus paredzēts sasniegt ar šo nodokli, pielautas AGL piemērošanas jomas noteikšanā, var būt pamatojamas pat tad, ja to pamatā ir ar vides aizsardzību nesaistīti mērķi, kā, piemēram, vēlme saglabāt atsevišķu nozaru starptautisko konkurētspēju. Līdz ar to starp uzņēmumiem pastāvošo diferenciāciju tāpat nav

iespējams pamatot ar sistēmas, kurā tā ietilpst, raksturu vai uzbūvi (šajā sakarā skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, 54. punkts).

- 89 Tāpat Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 120. un 121. punktā esot kļūdaini nodalījusi pašreiz izskatāmo lietu no lietas, kuras rezultātā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Adria-Wien Pipeline* un *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, pamatojoties uz to, ka minētajā spriedumā Tiesa tika lūgta pārbaudīt nevis dabas resursu nodokļa materiālās piemērošanas jomas noteikšanu, kā tas ir šajā lietā, bet gan daļēju atbrīvojumu no šāda nodokļa samaksas, kurš bija piešķirts noteiktai uzņēmumu kategorijai. EKL 87. panta 1. punktā valsts intervences pasākumi tiek definēti, ņemot vērā to radītās sekas un tātad — neatkarīgi no lietotajām metodēm.
- 90 Nenoliedzami — kā pārsūdzētā sprieduma 117. punktā norādījusi Pirmās instances tiesa — Komisijai, attiecībā pret Kopienu noteikumiem par valsts atbalstu izvērtējot tādu īpašu pasākumu kā dabas resursu nodoklis, ko dalībvalstis pieņēmušas jomā, kurā tām, nepastāvot saskaņošanas pasākumiem, ir kompetence, ir jāņem vērā ar vides aizsardzību saistītās prasības, kas paredzētas EKL 6. pantā, saskaņā ar kuru, nosakot un īstenojot tostarp tādu sistēmu, kas nodrošina, ka iekšējā tirgū netiek izkropļota konkurence, tajā jāparedz šīs prasības.
- 91 Tāpat ir jāatceras, ka vides aizsardzība ir viens no Kopienas pamatmērķiem. Šajā sakarā EKL 2. pantā ir noteikts, ka Kopienai ir jāveicina “augsta vides kvalitātes aizsardzības un uzlabošanas pakāpe”, un šim mērķim EKL 3. panta 1. punkta l) apakšpunkts paredz ieviest “vides politiku” (skat. 1985. gada 7. februāra spriedumu lietā 240/83 *ADBHU, Recueil*, 531. lpp., 13. punkts; 1988. gada 20. septembra spriedumu lietā 302/86 *Komisija/Dānija, Recueil*, 4607. lpp., 8. punkts; 1998. gada 2. aprīļa spriedumu lietā C-213/96 *Outokumpu, Recueil*, I-1777. lpp., 32. punkts, un 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā C-176/03 *Komisija/Padome, Krājums*, I-7879. lpp., 41. punkts).

- 92 Tomēr tas, ka ir jāņem vērā ar vides aizsardzību saistītās prasības, lai cik leģitīmas tās arī nebūtu, nevar pamatot selektīvu pasākumu izslēgšanu no EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomas, kaut arī tie būtu tik specifiski pasākumi kā dabas resursu nodokļi (šajā sakarā skat. it īpaši iepriekš minēto 2003. gada 13. februāra spriedumu lietā Spānija/Komisija, 54. punkts), jo vides mērķi katrā ziņā var tikt ņemti vērā arī valsts atbalsta pasākuma saderīguma ar kopējo tirgu novērtēšanas brīdī saskaņā ar EKL 87. panta 3. punktu.
- 93 Šo iepriekš minēto iemeslu dēļ, pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmā un otrā daļa ir atzīstamas par pamatotām.

Par pirmā apelācijas sūdzības pamata trešo daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

- 94 *BAA* uzskata, ka Pirmās instances tiesa nav precīzi un objektīvi definējusi “minerālo materiālu nozari”. Apelācijas sūdzības iesniedzēja tostarp pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā ir akceptējusi, ka atsevišķi ģeoloģiski atšķirīgu iežu veidi, kā, piemēram, šiferis, slānekļis, keramikas izstrādājumos izmantojamais māls vai kaolīns, neietilpst minerālo materiālu sastāvā, kā arī, ka tā nav ņēmusi vērā pierādījumus, ko *BAA* bija iesniegusi šajā sakarā, lai pierādītu, ka Pirmās instances tiesas sniegtā minerālo materiālu nozares definīcija nevarēja izskaidrot atšķirīgo attieksmi nodokļu ziņā starp uzņēmumiem, kas atrodas salīdzināmā situācijā.

- 95 Komisija un Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka *BAA* kļūdās, apgalvojot, ka Pirmās instances tiesa nav precīzi definējusi attiecīgo nozari. Turklāt Pirmās instances tiesa esot ļoti labi izpratusi *AGL* piemērošanas jomu un attiecīgās darbības nozares. Pirmās instances tiesa esot nepārprotami norādījusi, ka tādi materiāli kā augstas kvalitātes šiferis un slānekļis to fizisko īpašību dēļ nav izmantojami kā minerālie materiāli. Katrā ziņā runa ir par faktu novērtējumu, ko veikusi Pirmās instances tiesa un ko *BAA* nav tiesīga apstrīdēt apelācijas tiesvedības ietvaros.

— Tiesas vērtējums

- 96 No EKL 225. panta un Eiropas Kopienų Tiesas Statūtu 58. panta pirmās daļas izriet, ka Pirmās instances tiesa ir vienīgā instance, kas ir tiesīga, no vienas puses, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatāciju materiālā neprecizitāte izriet no šai tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, un, no otras puses, veikt šo faktu vērtējumu. Ja Pirmās instances tiesa ir konstatējusi vai novērtējusi faktus, tad Tiesa saskaņā ar EKL 225. pantu ir kompetenta pārbaudīt šo faktu juridisko kvalifikāciju un tiesiskās sekas, kuras ir paredzējusi Pirmās instances tiesa (skat. it īpaši 2006. gada 6. aprīļa spriedumu lietā C-551/03 P *General Motors/Komisija*, Krājums, I-3173. lpp., 51. punkts, kā arī 2008. gada 22. maija spriedumu lietā C-266/06 P *Evonik Degussa/Komisija* un Padome, 72. punkts).
- 97 Tādējādi Tiesas kompetencē nav konstatēt faktus vai pārbaudīt pierādījumus, ko Pirmās instances tiesa ir pieņēmusi šo faktu pamatojumam. Ja šie pierādījumi ir atbilstoši iegūti un ir ievēroti vispārīgie tiesību principi un procesuālie noteikumi attiecībā uz pierādīšanas pienākumu un pierādījumu sniegšanu, iesniegto pierādījumu izvērtējums ir jāveic Pirmās instances tiesai pašai. Līdz ar to šis izvērtējums, ja vien nav sagrozīta pati pierādījumu jēga, nav tiesību jautājums, kas jāpārbauda Tiesai (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā *General Motors/Komisija*, 52. punkts, un lietā *Evonik Degussa/Komisija* un Padome, 73. punkts).

- 98 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka šādai sagrozīšanai acīmredzami jāizriet no lietā esošiem dokumentiem; ja tas tā nav, nav vēlreiz jāvērtē fakti un pierādījumi (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā *General Motors/Komisija*, 54. punkts, un lietā *Evonik Degussa/Komisija un Padome*, 74. punkts).
- 99 Apelācijas sūdzības iesniedzēja būtībā kritizē Pirmās instances tiesu par to, ka tā nav ņēmusi vērā pierādījumus, ko *BAA* bija tai iesniegusi, lai pierādītu, ka nav objektīva iemesla, lai atsevišķi ģeoloģiski atšķirīgu iežu veidi, kā, piemēram, šiferis, slānekļis, keramikas izstrādājumos izmantojamais māls un kaolīns, neietilptu “minerālo materiālu nozares” sastāvā un ka līdz ar to nav šādas precīzi definētas nozares, kuru būtu iespējams nodalīt no “nozarēm”, kas nav apliktas ar attiecīgo nodokli.
- 100 Kā izriet no judikatūras, kas minēta šī sprieduma 96.–98. punktā, Pirmās instances tiesa vienīgā ir tiesīga interpretēt pierādījumus un novērtēt tiem piemītošo pierādījumu vērtību. Tā kā *BAA* nav nedz pierādījusi, nedz arī kaut vai tikai apgalvojusi, ka pierādījumi būtu tikuši sagrozīti, šī pirmā apelācijas sūdzības pamata daļa ir noraidāma kā nepieņemama.
- 101 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmā un otrā daļa ir apmierināmas, bet šī pamata trešā daļa ir noraidāma.

Par otro apelācijas sūdzības pamatu, kas attiecas uz Pirmās instances tiesas veiktās pārbaudes apjomu

Lietas dalībnieku argumenti

- 102 *BAA* apgalvo, ka — atbilstoši pārsūdzētā sprieduma 118. punktā norādītajam —, pārbaudot vienīgi, vai apstrīdētajā lēmumā nav pieļauta acīmredzama kļūda vērtējumā, un neveicot pilnīgu pārbaudi par lietas būtību, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. Pirmās instances tiesas pieeja, kas būtu piemērota tāda lēmuma gadījumā, ar kuru atbalsts atzīts par saderīgu ar kopējo tirgu saskaņā ar EKL 87. panta 3. punktu, tāda nav, kad runa ir par kāda pasākuma atzīšanu par “valsts atbalstu” EKL 87. panta 1. punkta izpratnē (skat. it īpaši 2000. gada 16. maija spriedumu lietā C-83/98 P Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija, *Recueil*, I-3271. lpp., 25. punkts).
- 103 *BAA* uzskata, ka, nepiemērojot pareizo pārbaudes kritēriju, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz visu pārsūdzētajā spriedumā ietvertu novērtējumu par lietas būtību. Pamatodamās uz Komisijas “plašo rīcības brīvību”, Pirmās instances tiesa neesot ņēmusi vērā, ka valsts atbalsta jēdziens ir objektīvs jēdziens.
- 104 Komisija un Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka apelācijas sūdzības iesniedzēja nav ņēmusi vērā to faktu, ka pārsūdzētā sprieduma 118. punktā Pirmās instances tiesa nav izskatījusi nedz “atbalsta” jēdzienu EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, nedz “saderīguma” novērtējumu EKL 87. panta 3. punkta izpratnē, bet drīzāk ir izvērtējusi, kādā apmērā ir jāpārbaudāms saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu pieņemts Komisijas lēmums par EKL 88. panta 2. punktā paredzētās formālās izmeklēšanas procedūras neuzsākšanu.

- 105 Komisija un Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka pārbaude, ko Pirmās instances tiesa veikusi pārsūdzētā sprieduma 118. punktā, atbilst judikatūrai (iepriekš minētais spriedums lietā *Matra*/Komisija, 45. un 46. punkts). Fakts, ka valsts atbalsts ir objektīvs jēdziens, neietekmē šīs fundamentālās pārbaudes, kas jāveic attiecībā uz saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu pieņemtiem lēmumiem, apmēru.
- 106 Komisija un Apvienotās Karalistes valdība piebilst, ka *BAA* pirmajā instancē izvirzīto prasības pamatu mērķis bija pierādīt, ka apstrīdētajā lēmumā ir pieļauta virkne acīmredzamu kļūdu vērtējumā.
- 107 Komisija un Apvienotās Karalistes valdība tāpat norāda, ka Pirmās instances tiesa katrā ziņā nav veikusi tikai ierobežotu pārbaudi, bet ir vispusīgi izskatījusi attiecīgo tiesību jautājumu.

Tiesas vērtējums

- 108 Ar šo apelācijas sūdzības pamatu *BAA* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, aprobežojoties tikai ar pārbaudi, vai nav pieļautas acīmredzamas kļūdas vērtējumā, ir margināli pārbaudījusi Komisijas lēmumu, ar kuru tā atteikusies atzīt *AGL* par “valsts atbalstu” EKL 87. panta 1. punkta izpratnē.
- 109 Pārsūdzētā sprieduma 118. punktā Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka, pārbaudot Komisijas lēmumu, ar kuru tā nolēmusi neuzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru, Kopienų tiesai, “ņemot vērā plašo rīcības brīvību, kāda EKL 88. panta 3. punkta piemērošanā ir Komisijai”, ir vienīgi jāpārbauda

procesuālo noteikumu un pienākuma norādīt pamatojumu ievērošana, faktu materiālā precizitāte, acīmredzamu kļūdu neesamība šo faktu vērtējumā, kā arī pilnvaru nepareizas izmantošanas neesamība.

- 110 Kā pamatoti norādījusi *BAA*, pārsūdzētais spriedums un it īpaši tā 134., 139., 154. vai 171. punkts apstiprina, ka Pirmās instances tiesa patiešām ir ierobežoti pārbaudījusi Komisijas veikto novērtējumu attiecībā uz jautājumu par to, vai *AGL* ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā.
- 111 Saskaņā ar Tiesas judikatūru valsts atbalsta jēdzienam, kā tas ir definēts Līgumā, ir juridisks raksturs un tas ir interpretējams saskaņā ar objektīviem elementiem. Šī iemesla dēļ Kopienu tiesai ir pienākums, ņemot vērā gan konkrētos tajā izskatāmās lietas apstākļus, gan Komisijas veiktā novērtējuma tehnisko vai komplekso raksturu, veikt pilnīgu pārbaudi attiecībā uz jautājumu par to, vai pasākums ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Francija/Ladbroke Racing* un Komisija, 25. punkts).
- 112 Kā savu secinājumu 144. punktā norādījis ģenerālvokāts, nekas nepamato, ka Komisijai saskaņā ar EKL 88. panta 3. punktu pieņemta lēmuma ietvaros būtu “plaša rīcības brīvība” attiecībā uz kāda pasākuma atzīšanu par “valsts atbalstu” EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, jo tas nozīmētu, ka pretēji tam, kas izriet no šī sprieduma iepriekšēja punktā atgādinātās judikatūras, tiesas pārbaude par Komisijas veikto novērtējumu principā nebūtu pilnīga.

- 113 Tas tā vēl jo vairāk ir tāpēc, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru gadījumā, ja Komisija pēc pirmās pārbaudes EKL 88. panta 3. punktā paredzētās procedūras ietvaros nevar iegūt pārliecību, ka attiecīgais valsts pasākums vai nu nav “atbalsts” EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, vai arī tas, lai gan ir atzīstams par atbalstu, tomēr ir saderīgs ar Līgumu, vai arī gadījumā, ja šī procedūra nav tai ļāvusi pārvarēt visas grūtības, ko rada attiecīgā pasākuma saderīguma novērtēšana, Komisijai ir pienākums uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru “un tai šajā sakarā nav plašas rīcības brīvības” (šajā sakarā skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā *Matra*/Komisija, 33. punkts, un Komisija/*Sytraval* un *Brink’s France*, 39. punkts). Kā Pirmās instances tiesa norādījusi pārsūdzētā sprieduma 165. punktā, šo pienākumu tieši apstiprina arī Padomes Regulas Nr. 659/1999 4. panta 4. punkts un 13. panta 1. punkts, lasot tos kopā.
- 114 Nenoliedzami, Tiesa tāpat ir arī nospriedusi, ka tiesas pārbaude attiecībā uz jautājumu par to, vai attiecīgais pasākums ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā, ja Komisijas veiktajam novērtējumam ir tehnisks vai komplekss raksturs, ir ierobežota (skat. it īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā Francija/*Ladbroke Racing* un Komisija, 25. punkts; lietā *Matra*/Komisija, 29. un 30. punkts; 1996. gada 29. februāra spriedumu lietā Beļģija/Komisija, 10. un 11. punkts, kā arī lietā Spānija/*Lenzing*, 56. punkts). Pirmās instances tiesa tomēr nekonstatēja, ka tas tā ir šajā lietā.
- 115 Līdz ar to, kā pamatoti norādījusi BAA, pilnībā nepārbaudot Komisijas sniegto vērtējumu jautājumā par to, vai AGL ietilpst EKL 87. panta 1. punkta piemērošanas jomā, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā attiecībā uz visu apstrīdētā lēmuma vērtējumu pēc būtības.
- 116 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, otrais apelācijas sūdzības pamats ir apmierināms.

Par trešo apelācijas sūdzības pamatu, kas attiecas uz kļūdām tiesību piemērošanā, kas pieļautas, izvērtējot AGL raksturu un vispārējo uzbūvi

- 117 BAA apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, novērtējama AGL raksturu un vispārējo uzbūvi, ir pieļāvusi vairākas kļūdas vērtējumā. Šie apgalvojumi attiecas uz iespējamajām nekonsekvencēm, kas pieļautas nodokļa materiālās piemērošanas jomas noteikšanā un kas ir radušās atsevišķu materiālu vai produktu neiekļaušanas rezultātā.
- 118 Apelācijas sūdzības iesniedzēja uzskata, ka AGL radīto atšķirību teorētiskais pamatojums neatbilst patiesajai AGL piemērošanas jomai. Pirmās instances tiesa esot izstrādājusi pati savu vērtējumu attiecībā uz AGL raksturu un vispārējo uzbūvi. Šādi rīkojoties, tā esot nepareizi piemērojusi EKL 88. panta 3. punktu un EKL 253. pantu un ir sagrozījusi tai iesniegtos pierādījumus.
- 119 Komisija uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats ir atzīstams par nepieņemamu, jo tajā ir izvirzīti vairāki faktiskā, nevis tiesiska rakstura jautājumi. BAA ir apgalvojusi, ka Pirmās instances tiesa ir sagrozījusi faktus un tā apstrīd Pirmās instances tiesas faktiskā rakstura secinājumus jautājumā par AGL piemērošanas jomu. Komisija uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats būtībā ir pielīdzināms pārskatīšanas lūgumam, kas nav Tiesas kompetencē apelācijas tiesvedības ietvaros.
- 120 Apvienotās Karalistes valdība arī uzskata, ka šis apelācijas sūdzības pamats ir atzīstams par nepieņemamu, jo Pirmās instances tiesas veiktais pierādījumu vērtējums, tās identificētie fakti un secinājumi, kurus tā izdarījusi no tai iesniegtajiem pierādījumiem, ir faktiskā rakstura jautājumi, kas neietilpst Tiesas veicamajā pārbaudē. Pat ja šis pamats tiktu atzīts par daļēji pieņemamu, tas ir arī acīmredzami nepamatots. Apvienotās Karalistes valdība uzskata, ka Pirmās instances tiesa bija tiesīga izdarīt faktiskā rakstura secinājumus attiecībā uz AGL piemērošanas jomu un tie ir pilnībā pamatoti, ņemot vērā Pirmās instances tiesā iesniegtos pierādījumus.

Ievada apsvērumi

- 121 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru no EKL 225. panta, Eiropas Kopienu Tiesas Statūtu 58. panta pirmās daļas un Tiesas Reglamenta 112. panta 1. punkta c) apakšpunkta izriet, ka apelācijas sūdzībā precīzi jānorāda apstrīdētie elementi spriedumā, kura atcelšana tiek pieprasīta, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti apelācijas sūdzības atbalstam (skat. it īpaši 2006. gada 19. janvāra spriedumu lietā C-240/03 P *Comunità montana della Valnerina*/Komisija, Krājums, I-731. lpp., 105. punkts).
- 122 Apelācijas sūdzība, kurā tikai burtiski atkārtoti vai atspoguļoti pamati un argumenti, kas iepriekš iesniegti Pirmās instances tiesā, tostarp tādi, kas pamatoti ar faktiem, ko Pirmās instances tiesa noteikti noraidījusi, neatbilst prasībām par pamatojuma sniegšanu, kas izriet no šiem noteikumiem. Šāda apelācija faktiski ir prasība veikt vienkāršu Pirmās instances tiesā iesniegtā prasības pieteikuma pārskatīšanu, kas nav Tiesas kompetencē (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Comunità montana della Valnerina*/Komisija, 106. punkts).
- 123 Taču, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd Kopienu tiesību interpretāciju vai piemērošanu Pirmās instances tiesā, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā. Ja apelācijas sūdzības iesniedzējs savu apelācijas sūdzību nevarētu balstīt uz pamatiem un argumentiem, kurus tas jau izmantojis Pirmās instances tiesā, tad apelācijas tiesvedība zaudētu daļu no savas jēgas (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Comunità montana della Valnerina*/Komisija, 107. punkts).
- 124 Šajā lietā tas tā arī ir, gan attiecībā uz šī apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu, gan attiecībā uz šī pamata otro un trešo daļu, kā rezultātā pretēji Komisijas apgalvojumiem trešais apelācijas sūdzības pamats ir pieņemams attiecībā uz visām tajā ietvertajām trim daļām.

Par trešā apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu, kas attiecas uz *AGL* piemērošanu atsevišķiem neapstrādātiem materiāliem, kas netiek izmantoti kā minerālie materiāli un kuriem nepastāv aizstājējamie materiāli

— Lietas dalībnieku argumenti

¹²⁵ Ar trešā apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu *BAA* norāda, ka Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 135. un 136. punktā atbilstoši “piesārņotājs maksā” principam ir atzinusi par pamatotu *AGL* piemērošanu atsevišķiem par “neapstrādātiem” materiāliem sauktiem materiāliem, kā, piemēram, granītam, kas tiek izmantots kā balasts, vai sarkanajiem oļiem, kas tiek izmantoti kā gājēju celiņu pārsegums, un kuriem nepastāv aizstājējamie materiāli, lai gan apstrīdētajā lēmumā ir paredzēts, ka smiltis, ieži un grants, kas tiek iegūti kā neapstrādāts materiāls, ir atbrīvoti no nodokļa, ja tie netiek izmantoti kā minerālie materiāli, jo šādas izmantošanas nolūkiem tos nav iespējams aizstāt ar tādiem aizstājējamajiem materiāliem, kas būtu videi labvēlīgāki.

¹²⁶ Tā kā apstrīdētajā lēmumā šī neaizstājamība ir atzīta par tādu apstākli, kas var izslēgt no *AGL* piemērošanas jomas atsevišķu neapstrādāto materiālu, kuriem pretējā gadījumā šis nodoklis būtu bijis piemērojams, izmantošanu, Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz “piesārņotājs maksā” principu, esot aizstājusi Komisijas sniegto vērtējumu ar savējo, lai pamatotu tādu materiālu aplikšanu ar nodokli, kurus nav iespējams aizstāt. Tā turklāt esot piemērojusi šo principu selektīvā veidā un nav pietiekami pamatojusi savus secinājumus.

¹²⁷ Komisija uz to atbild, ka *BAA* nav ņēmusi vērā to apstākli, ka *AGL* ir sektorāls nodoklis, kurš ir piemērojams vienīgi minerālo materiālu nozarei, kas izskaidro, kādēļ produktus, kurus nav iespējams aizstāt, kā, piemēram, smiltis, ieži un grants, un kas netiek nedz tirgoti, nedz izmantoti kā minerālie materiāli, var atbrīvot no attiecīgā nodokļa. Ja šie

produkti tiek izmantoti kā minerālie materiāli, to aplikšana ar *AGL* atbilst mērķim internalizēt ar ražošanu un neapstrādāto minerālo materiālu izmantošanu saistītās vides izmaksas. Šī apelācijas sūdzības pamata daļa līdz ar to ir nepamatota.

— Tiesas vērtējums

128 Pārsūdzētā sprieduma 124. punktā Pirmās instances tiesa ir nospriedusi, ka no vēstules, ar kuru paziņots par attiecīgo pasākumu, un apstrīdētā lēmuma tieši izriet, ka *AGL* mērķis ir, no vienas puses, palielināt otrreiz pārstrādāto minerālo materiālu vai citu aizstāt spējīgo materiālu izmantošanu salīdzinājumā ar neapstrādātajiem minerālajiem materiāliem un veicināt racionālu neapstrādāto minerālo materiālu, kas ir neatjaunojams dabas resurss, izmantošanu. No otras puses, vēstulē, ar kuru tika paziņots par attiecīgo pasākumu, un apstrīdētajā lēmumā netiešākā veidā tāpat ir atsauce uz “vides izmaksu internalizāciju atbilstoši “patērētājs maksā” principam”, jo šajos dokumentos *AGL* mērķu noteikšanas kontekstā ir noteikts, ka “vides izmaksas saistībā ar to minerālo materiālu iegūvi, kam piemērojams nodoklis, ietver troksni, putekļus, bioloģiskās daudzveidības apdraudējumu un vizuālo degradāciju”. Pirmās instances tiesa šajā pašā punktā ir piebildusi, ka šie mērķi ir sīkāk paskaidroti Apvienotās Karalistes 2002. gada 19. februāra vēstulē Komisijai.

129 Pat pieņemot, ka Pirmās instances tiesa ir aizstājusi apstrīdētajā lēmumā ietvertu pamatojumu ar savējo, pārsūdzētā sprieduma 124. punktā atsaukdamās uz “piesārņotājs maksā” principu un šī sprieduma 135. un 136. punktā atzīdama par pamatotu to produktu aplikšanu ar nodokli, kurus nav iespējams aizstāt ar alternatīviem produktiem, ņemot vērā mērķi “internalizēt ar neapstrādāto minerālo materiālu ražošanu saistītās vides izmaksas”, pārmetums par to, ka Pirmās instances tiesa minētā sprieduma 135. un 136. punktā ir sniegusi pati savu vērtējumu par *AGL* raksturu un vispārējo uzbūvi, katrā ziņā nav atbalstāms tiktāl, ciktāl pirmajā instancē izvirzītā iebilduma noraidījums ir pamatots arī ar citiem apsvērumiem (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Komisija/Sytraval* un *Brink’s France*, 47. punkts).

- 130 Kā Komisija pamatoti norādījusi, *BAA* apgalvojumi, uz kuriem Pirmās instances tiesa ir atbildējusi pārsūdzētā sprieduma 135. un 136. punktā, ir balstīti uz to pašu kļūdaino pieņēmumu, saskaņā ar kuru neapstrādāto materiālu, kas netiek izmantoti kā minerālie materiāli, izslēgšana no *AGL* piemērošanas jomas ir pamatojama ar aizstājējmateriālu neesamību. Kā savu secinājumu 108. punktā ir norādījis arī ģenerāladvokāts, no apstrīdētā lēmuma pamatojuma izriet, ka šo materiālu izslēgšana patiesībā ir izskaidrojama ar Apvienotās Karalistes iestāžu nodomu aplikt ar nodokli vienīgi minerālos materiālus.
- 131 Līdz ar to iebildums, kas saistīts ar “piesārņotājs maksā” principa selektīvu piemērošanu, ir noraidāms kā neefektīvs un nešķiet arī, ka pārsūdzētā sprieduma attiecīgo punktu pamatojums ir nepietiekams, lai arī tas ir balstīts uz kļūdainu pieņēmumu.
- 132 Šādos apstākļos trešā apelācijas sūdzības pamata pirmā daļa ir noraidāma pilnā apmērā.

Par trešā apelācijas sūdzības pamata otro daļu, kas attiecas uz *AGL* piemērošanu atsevišķiem no primāro materiālu iegūšanas atvasinātiem produktiem, kurus nav iespējams aizstāt un kuriem nodoklis nav piemērojams

— Lietas dalībnieku argumenti

- 133 Ar trešā apelācijas sūdzības pamata otro daļu *BAA* it īpaši apstrīd pārsūdzētā sprieduma 112. un 137. punktā ietverto Pirmās instances tiesas vērtējumu, ar kuru tā noraidīja izvirzītos apgalvojumus par atsevišķu no primāro materiālu iegūšanas atvasināto

produktu, kurus nav iespējams aizstāt un kuriem nodoklis nav piemērojams, aplikšanas ar nodokli nesaderību ar *AGL* mērķiem. *BAA* uzskata, ka šie blakusprodukti nebūtu aplikami ar nodokli tiktāl, ciktāl runa ir par “sekundāriem” minerālajiem materiāliem.

134 Pārsūdzētā sprieduma 112. punktā Pirmās instances tiesa, nosprieždama, ka “sekundāro” minerālo materiālu jēdziens vispārīgā veidā attiecas uz materiāliem, kuriem nodoklis netiek piemērots, neesot pareizi interpretējusi apstrīdētā lēmuma 29. apsvērumu. Šādi rīkodamās, Pirmās instances tiesa esot aizstājusi Komisijas sniegto pamatojumu ar savējo un nav pietiekami pamatojusi savus secinājumus.

135 Turklāt Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi vairākas kļūdas tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 137. punktā piekrītot sniegtajam pamatojumam attiecībā uz atšķirību starp sekundārajiem minerālajiem materiāliem saistībā ar to aplikšanu ar *AGL*. *BAA* it īpaši norāda, ka Pirmās instances tiesa ir selektīvi piemērojusi ar principu “piesārņotājs maksā” saistītos vides aizsardzības apsvērumus, bez nekādiem pierādījumiem ir akceptējusi, ka šī atšķirība ir pamatojama ar neiespējamību ierobežot blakusproduktu apjomu, ir balstījusies uz iespējamo nelielo cenu atšķirību starp zemākas kvalitātes minerālajiem materiāliem un neizstājamajiem materiāliem, kuru blakusprodukti tie ir, un šajā kontekstā ir kļūdaini atsaukusies uz Apvienotās Karalistes 2002. gada 19. februāra vēstules 4.10.–4.15. punktu.

136 Komisija atbild, ka *BAA* kļūdaini kritizē pārsūdzēto spriedumu tiktāl, ciktāl tajā secināts, ka zemākas kvalitātes minerālo materiālu, kas ir tādi ar nodokli neapliekamo materiālu ieguves rezultātā radušies blakusprodukti kā minerālie materiāli, kas rodas kaļķa, noteikta izmēra akmeņu vai silīcija smilšu ieguves rezultātā, aplikšana ar nodokli ir saderīga ar *AGL* raksturu un vispārējo uzbūvi.

137 Attiecībā uz kritiku, kas vērsta pret pārsūdzētā sprieduma 112. punktu, Komisija apgalvo, ka apstrīdētā lēmuma 29. apsvērumā ietvertā atsauce uz primārajiem minerālajiem materiāliem ir attiecināma uz tādiem produktiem, kuriem tiek piemērots nodoklis, bet atsauce uz sekundārajiem minerālajiem materiāliem — uz likumā uzskaitītajiem ar nodokli neapliekamajiem minerālajiem materiāliem. Līdz ar to faktiskā rakstura secinājums, kuru pārsūdzēta sprieduma 112. punktā izdarījusi Pirmās instances tiesa, nav kļūdains.

138 Attiecībā uz pārsūdzētā sprieduma 137. punktu Komisija apgalvo, ka pretēji *BAA* apgalvotajam princips “piesārņotājs maksā” obligāti nenozīmē *AGL* piemērošanu atsevišķu citu ar nodokli neapliekamo produktu blakusproduktiem, kā, piemēram, šifera iezīm, tiktāl, ciktāl dalībvalstu politiskās izvēles ziņā ir piemērot nodokli minerālo materiālu nozares produktiem un nevis citām nozarēm, kurās parasti netiek ražoti minerālie materiāli, kā, piemēram, šifera ieguvei un blakusproduktiem, kas rodas tā rezultātā.

139 Kā pārsūdzētā sprieduma 137. punktā norādījusi Pirmās instances tiesa, salīdzinoši nelielā cenu atšķirība starp zemākas kvalitātes atvasinātajiem minerālajiem materiāliem un neaizstājamajiem materiāliem, kuru blakusprodukti tie ir, pamato atvasināto minerālo materiālu aplikšanu ar attiecīgo nodokli, lai samazinātu zemākas kvalitātes minerālo materiālu proporciju. *BAA* paustā kritika, kas vērsta gan pret Pirmās instances tiesas secinājumiem attiecībā uz cenas attiecību starp attiecīgajiem produktiem, gan arī pret atsauci uz Apvienotās Karalistes 2002. gada 19. janvāra vēstuli, ir nepamatota.

— Tiesas vērtējums

140 *BAA* vispirms ir kritizējusi Pirmās instances tiesu par to, ka tā pārsūdzētā sprieduma 112. punktā ir nospriedusi, ka apstrīdētajā lēmumā un it īpaši tā 29. apsvērumā “sekundāro” minerālo materiālu jēdziens vispārīgā veidā attiecas uz materiāliem, kuriem netiek piemērots *AGL*, lai gan patiesībā tas attiecas uz atvasinātajiem produktiem, kas rodas “primāro” materiālu ieguves rezultātā, kas ir karjera

apsaimniekošanas darbības galvenais priekšmets. Līdz ar to Pirmās instances tiesa esot aizstājusi Komisijas sniegto pamatojumu ar savējo.

¹⁴¹ Šajā sakarā ir jāatgādina, ka, veicot EKL 230. pantā paredzēto tiesību akta likumības pārbaudi, Tiesa un Pirmās instances tiesa var izskatīt prasības, kas celtas saistībā ar kompetences trūkumu, procesuālo noteikumu pārkāpumu, Līguma vai citu ar tā piemērošanu saistītu tiesību noteikumu pārkāpumu vai pilnvaru nepareizu izmantošanu. EKL 231. pantā ir paredzēts, ka gadījumā, ja prasība ir pamatota, apstrīdētais tiesību akts tiek atzīts par spēkā neesošu. Tiesa un Pirmās instances tiesa līdz ar to nevar aizstāt apstrīdētā tiesību akta autora pamatojumu ar savējo (skat. it īpaši 2000. gada 27. janvāra spriedumu lietā C-164/98 P *DIR International Film u.c./Komisija, Recueil*, I-447. lpp., 38. punkts).

¹⁴² Gadījumā, ja, izskatot prasību atcelt tiesību aktu, Pirmās instances tiesai ir jāinterpretē apstrīdētā tiesību akta pamatojums tādā veidā, kas atšķiras no šī tiesību akta autora sniegtā pamatojuma, un atsevišķos apstākļos ir pat jānoraida akta autora sniegtais formālais pamatojums, tā to nevar darīt, ja nepastāv nekādi materiāltiesiski apsvērumi, kas to pamatotu (iepriekš minētais spriedums lietā *DIR International Film u.c./Komisija*, 42. punkts).

¹⁴³ Saskaņā ar apstrīdētā lēmuma 29. apsvērumu “ar *AGL* tiks aplikti vienīgi neapstrādātie minerālie materiāli. Ar *AGL* netiks aplikti minerālie materiāli, kuri ir iegūti kā blakusprodukti vai citu produktu atkritumi (sekundārie minerālie materiāli), tāpat ar to netiks aplikti pārstrādātie minerālie materiāli”. Turklāt šī lēmuma 32. apsvērumā Komisija ir apstiprinājusi, ka nodokļa struktūra un piemērošanas joma atspoguļo nepārprotamu atšķirību starp “neapstrādāto” minerālo materiālu ieguvī, kas sev līdzī nes nevēlamu ietekmi uz vidi, un “sekundāro” vai pārstrādāto minerālo materiālu ražošanu, kas ievērojami veicina iežu, grants un smilšu, kuri tiek iegūti no izrakumiem vai citiem likumīgi veiktiem būvdarbiem dažādu iemeslu dēļ, apstrādi.

¹⁴⁴ Līdz ar to pārsūdzētā sprieduma 112. punktā nosprieždama, ka Komisija visā apstrīdētajā lēmumā un it īpaši 29. apsvērumā ir atzinusi, ka termins “primārie minerālie materiāli” galvenokārt apzīmē tos minerālos materiālus, “kuriem tiek piemērots *AGL*”, un termins “sekundārie minerālie materiāli” apzīmē galvenokārt tos minerālos materiālus, “kas ir atbrīvoti no nodokļa” un ir precīzi uzskaitīti likumā, un no iepriekš minētā izdarīdama secinājumu, ka Komisija šajā apsvērumā ir vienīgi apstiprinājusi, ka “*AGL* netiks piemērots atvasinātajiem produktiem vai atkritumiem, kas radušies pirmās ieguves rezultātā, ja tie ar likumu ir atbrīvoti no nodokļa”, Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu interpretācijā un ir aizstājusi no apstrīdētā lēmuma tieši izrietošo interpretāciju ar savu interpretāciju, kaut arī to nepamato nekādi materiāltiesiski apsvērumi.

¹⁴⁵ Šajos apstākļos trešā apelācijas sūdzības pamata pirmais iebildums ir apmierināms.

¹⁴⁶ *BAA* ir arī norādījusi, ka Pirmās instances tiesa par pamatotu ir atzinusi *AGL* piemērošanu noteiktiem produktiem, kas radušies ar šo nodokli neapliekamam materiālu ieguves rezultātā. Apelācijas sūdzības iesniedzēja šajā sakarā norāda uz pamatojuma aizstāšanu, kļūdām vērtējumā un pierādījumu sagrozīšanu.

¹⁴⁷ Pārsūdzētā sprieduma 137. punktā Pirmās instances tiesa vispirms ir norādījusi, ka “princips “piesārņotājs maksā”, kā tas izriet no Apvienotās Karalistes iestāžu 2002. gada 19. februāra vēstules, tāpat ļauj pamatot nodokļa piemērošanu tiem produktiem, kas radušies no tādu materiālu ieguves, ko nevar aizstāt ar alternatīviem produktiem, it īpaši nodokļa piemērošanu zemākas kvalitātes minerālajiem materiāliem [...]”.

148 Pirmās instances tiesa turpinājumā ir norādījusi, ka “nodokļa piemērošana šiem produktiem var tikt pamatota arī ar tās mērķi — uz kuru iepriekš minētajā vēstulē atsaucas arī persona, kas iestājusies lietā, un tas ir — veicināt racionālāku minerālo materiālu ieguvu un apstrādi, lai samazinātu zemākas kvalitātes minerālo materiālu proporciju. Būtībā šī proporcija, kas, kā to norāda prasītāja, katrā karjerā ir atšķirīga, kādā karjerā tomēr var tikt mainīta. Komisija šajā sakarā tostarp savā iebildumu rakstā, ko prasītāja arī nav apstrīdējusi, ir norādījusi, ka starp zemākas kvalitātes minerālajiem materiāliem un neaizstājamajiem materiāliem, kuru blakusprodukti tie ir, pastāv salīdzinoši neliela cenas atšķirība.”

149 Attiecībā uz iebildumiem par to, ka Pirmās instances tiesa bez nekādiem pierādījumiem esot akceptējusi, ka neiespējamība ierobežot blakusproduktu apjomu pamato atsevišķu sekundāro minerālo materiālu veidu aplikšanu ar nodokli tiktāl, ciktāl Pirmās instances tiesa ir kļūdaini balstījusies uz salīdzinoši nelielo cenas atšķirību starp zemākas kvalitātes minerālajiem materiāliem un neaizstājamajiem materiāliem, kuru blakusprodukti tie ir, un tiktāl, ciktāl Pirmās instances tiesa ir kļūdaini atsaukusies uz Apvienotās Karalistes 2002. gada 19. februāra vēstules 4.10. un 4.15. punktu, pietiek konstatēt, ka ar šiem iebildumiem tiek apstrīdēts faktiskā rakstura vērtējums. Tā kā nav tikusi pierādīta Pirmās instances tiesā iesniegto faktu un pierādījumu sagrozišana, šie iebildumi ir noraidāmi kā nepieņemami.

150 Attiecībā uz pārējo ir jākonstatē, ka Pirmās instances tiesas sniegtais pamatojums ir balstīts ne tikai uz principu “piesārņotājs maksā”, bet arī uz mērķi veicināt racionālāku neapstrādāto minerālo materiālu ieguvu un apstrādi, par kuru ir skaidrs, ka tas ir viens no apstrīdētā lēmuma 31. apsvērumā minētajiem mērķiem, kā rezultātā nav konstatējams, ka Pirmās instances tiesa būtu pieļāvusi pamatojuma aizstāšanu.

151 Šo iemeslu dēļ trešā apelācijas sūdzības pamata otrā daļa ir apmierināma daļā, kurā tā attiecas uz pārsūdzētā sprieduma 112. punktu un ir noraidāma attiecībā uz pārējo.

Par trešā apelācijas sūdzības pamata trešo daļu, kas attiecas uz atsevišķu neapstrādāto minerālo materiālu veidu atbrīvojumu no *AGL*

— Lietas dalībnieku argumenti

152 Ar šo trešā apelācijas sūdzības pamata trešo daļu *BAA* kritizē Pirmās instances tiesu par to, ka tā ir atzinusi par pamatotu atsevišķu neapstrādāto minerālo materiālu, tādu kā šiferis, slāneklis, keramikas izstrādājumos izmantojamais māls, kaolīns, māls, ogles un lignīts, neaplikšanu ar attiecīgo nodokli.

153 Pirmās instances tiesa esot aizstājusi apstrīdētajā lēmumā ietvertu pamatojumu ar savējo, pārsūdzētā sprieduma 130., 131., 133. un 134. punktā apstiprinot, ka šī atbrīvojuma no nodokļa mērķis ir veicināt, lai šie neapstrādātie minerālie materiāli tiktu izmantoti kā alternatīvi produkti tiem neapstrādātajiem minerālajiem materiāliem, kas tiek aplikti ar *AGL*. *BAA* apgalvo, ka šāds mērķis iedragā *AGL* ar vides apsvērumiem saistīto “raksturu un vispārējo uzbūvi”.

154 Pirmās instances tiesas vērtējuma pamatā ir tiesvedības laikā iesniegto pierādījumu, it īpaši Apvienotās Karalistes 2002. gada 19. februāra vēstules, sagrozišana un ar to tiek pārkāptas apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības uz aizstāvību, jo tā nav varējusi paust savu nostāju par šo jauno minēto pierādījumu interpretāciju.

155 Komisija norāda, ka atsevišķu primāro materiālu, kā, piemēram, šifera, slānekļa, keramikas izstrādājumos izmantojamā māla, kaolīna, māla, ogļu un lignīta atbrīvošana no nodokļa ir pamatojama ar to faktu, ka šie materiāli parasti netiek izmantoti kā minerālie materiāli un līdz ar to tie neietilpst minerālo materiālu nozarē, kā Pirmās instances tiesa to ir atzinusi pārsūdzētā sprieduma 128. un 129. punktā.

156 Pirmās instances tiesa pārsūdzētā sprieduma 130., 131., 133. un 134. punktā esot pamatoti atzinusi, ka Apvienotajai Karalistei bija tiesības veicināt šifera gruvešu un līdzīgu materiālu izmantošanu kā neapstrādāto minerālo materiālu alternatīvus produktus. Visbeidzot, Pirmās instances tiesa, tostarp pamatodamās uz Apvienotās Karalistes 2002. gada 19. februāra vēstuli, nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 133. punktā nospriežot, ka minerālo materiālu ieguve tiek uzskatīta par galveno vides degradācijas cēloni, kā tas izriet no iepriekš minētās vēstules.

157 Komisija uzskata, ka Kopeņu iestādēm nav jāizvērtē, cik nozīmīgas ir izskatītās vides problēmas salīdzinājumā ar citām šāda veida problēmām, kas var pastāvēt tajā pašā dalībvalstī. Līdz ar to jautājumam, kāds procentuālais īpatsvars ir minerālo materiālu ieguvei salīdzinājumā ar vispārīgo minerālu ieguvi Apvienotajā Karalistē, šajā lietā nav nekādas nozīmes.

— Tiesas vērtējums

158 Pārsūdzētā sprieduma 130. punktā Pirmās instances tiesa, ņemot vērā sasniedzamos vides mērķus, ir atzinusi par pamatotu atsevišķu materiālu, tostarp kaļķa un sliktas kvalitātes šifera, māla, kā arī kaolīna un keramikas izstrādājumu izgatavošanā izmantojamā māla atkritumu atbrīvošanu no nodokļa, pat ja tie pēc to ieguves tiek izmantoti kā minerālie materiāli, tiktāl, ciktāl saskaņā ar Pirmās instances tiesas faktiskā

rakstura secinājumu šie materiāli "līdz pat šai dienai [tikuši] maz izmantoti kā minerālie materiāli to paaugstināto transportēšanas izmaksu dēļ".

- 159 Pirmās instances tiesa tai pašā pārsūdzētā sprieduma punktā no tā ir secinājusi, ka šo materiālu neaplikšana ar *AGL* ļauj izmantot šos materiālus kā neapstrādāto minerālo materiālu aizstājējus un tādējādi var veicināt šo materiālu ieguves un izmantošanas racionalizāciju.
- 160 Pretēji *BAA* apgalvojumiem Pirmās instances tiesa, šādi rīkodamās, nav aizstājusi Komisijas vērtējumu ar savējo, jo neapstrādāto minerālo materiālu ieguves un izmantošanas racionalizācija, kā tas atgādināts šī sprieduma 150. punktā, ir viens no apstrīdētajā lēmumā uzskaitītajiem mērķiem.
- 161 Tiktāl, ciktāl tādu neapstrādāto materiālu, kas līdz šai dienai tikuši maz izmantoti kā minerālie materiāli, izmantošanas veicināšana — kā Pirmās instances tiesa, nepieļaudama kļūdu tiesību piemērošanā, ir norādījusi — ir saderīga ar mērķi racionalizēt minerālo materiālu izmantošanu, šo materiālu izmantošanas veicināšana neiedragā arī *AGL* ar vides aizsardzību saistīto raksturu un vispārējo uzbūvi.
- 162 Visbeidzot, attiecībā uz šajā sakarā norādīto tiesvedības laikā iesniegto pierādījumu un it īpaši Apvienotās Karalistes 2002. gada 19. janvāra vēstules sagrozišanu, no lietas materiāliem šāda sagrozišana nav izsecināma, kā rezultātā šis iebildums un līdz ar to arī iebildums par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu nav atbalstāmi.

163 Līdz ar to trešā apelācijas sūdzības pamata trešā daļa ir noraidāma pilnā apmērā.

Par ceturto apelācijas sūdzības pamatu, kas attiecas uz kļūdām tiesību piemērošanā, kas pieļautas, novērtējot eksporta atbrīvojumu no nodokļa

164 BAA norāda, ka Pirmās instances tiesa, pārsūdzētā sprieduma 147. un turpmākajos punktos nosprieždama, ka eksportēto minerālo materiālu atbrīvošana no AGL ir pamatojama ar AGL “netiešā” nodokļa raksturu, pirmkārt, ir pārkāpusi EKL 91. un 92. pantu, kā arī pienākumu norādīt pamatojumu un, otrkārt, ir ļāvusi retroaktīvi uzlabot apstrīdētā lēmuma pamatojumu.

165 Vispirms ir jāizskata šī pamata otrā daļa.

Par ceturto apelācijas sūdzības pamata otro daļu

— Lietas dalībnieku argumenti

166 BAA apgalvo, ka, pārsūdzētā sprieduma 150. un 151. punktā norādot pamatojumu, kas ir saistīts ar AGL netiešā nodokļa raksturu, uz ko Komisija un Apvienotā Karaliste

pirmoreiz norādījušas Pirmās instances tiesā, tika atļauts retroaktīvi uzlabot apstrīdēto lēmumu, kas saskaņā ar Kopienu tiesībām nav pieļaujams (šajā sakarā skat. 1996. gada 24. oktobra spriedumu apvienotajās lietās C-329/93, C-62/95 un C-63/95 Vācija u.c./Komisija, *Recueil*, I-5151. lpp., 47. un 48. punkts).

¹⁶⁷ Paskaidrojumam, ko Komisija norādījusi apstrīdētā lēmuma 33. apsvērumā, lai pamatotu eksportēto minerālo materiālu atbrīvojumu no šī nodokļa, nav nekādas nozīmes attiecībā pret tādu argumentāciju, kas pamatota ar EKL 91. pantu un ko Pirmās instances tiesā aizstāvējusi Komisija un Apvienotās Karalistes valdība un kuru Pirmās instances tiesa kļūdaini atzina par saistītu ar šī 33. apsvēruma pamatojumu.

¹⁶⁸ Komisija un Apvienotās Karalistes valdība uz to atbild, ka Pirmās instances tiesa, pamatojoties uz *AGL* netiešā nodokļa raksturu, nav atļāvusi "retroaktīvi uzlabot" apstrīdēto lēmumu, bet gan atļāvusi sniegt detalizētākus paskaidrojumus un šī lēmuma 33. apsvērumā norādīto iemeslu plašāku izklāstījumu.

¹⁶⁹ Pārsūdzētā sprieduma 150. punktā Pirmās instances tiesa esot atzinusi, ka pamatojums, kas balstīts uz *AGL* netiešā nodokļa raksturu, ir ņemams vērā tiktāl, ciktāl tas atspoguļo apstrīdētā lēmuma 33. apsvērumā paustos Komisijas motīvus.

170 Komisija un Apvienotās Karalistes valdība apgalvo, ka EKL 253. pants neliedz vēlāk sīkāk izskaidrot Komisijas lēmumā ietvertos motīvus.

171 Turklāt ir acīmredzams, ka šobrīd izskatāmajā lietā šajā jomā piemērojamie tiesību noteikumi ir EKL 91. pants un princips, saskaņā ar kuru nodokļi tiek piemēroti galamērķa valstī. Līdz ar to šis tiesību noteikums acīmredzami ir apstrīdētā lēmuma juridiskā konteksta sastāvdaļa.

— Tiesas vērtējums

172 Attiecībā uz Komisijas pienākumu norādīt pamatojumu ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru EKL 253. pantā prasītais pamatojums ir jāpielāgo attiecīgā akta būtībai, un tam nepārprotami jāatspoguļo iestādes — akta autores — argumentācija, lai ļautu ieinteresētajām personām noskaidrot veiktā pasākuma pamatojumu un kompetentajai tiesai īstenot pārbaudi. Pamatojuma prasība ir jāizvērtē, ņemot vērā konkrētā gadījuma apstākļus, tostarp akta saturu, izvirzīto motīvu būtību un akta adresātu vai citu personu, kuras šis akts skar tieši un individuāli, iespējamās intereses saņemt paskaidrojumus. Netiek prasīts, lai pamatojums precizētu visus atbilstošos faktiskos un tiesiskos apstākļus, jo jautājums, vai akta pamatojumā ir izpildītas EKL 253. panta prasības, ir jāizvērtē, ņemot vērā ne tikai šī panta formulējumu, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tiesību normas, kas regulē attiecīgo jomu (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā Komisija/Sytraval un *Brink's France*, 63. punkts).

- 173 Konkrētāk, tāda Komisijas lēmuma gadījumā, kurā secināts, ka nepastāv valsts atbalsts, par kuru informējis sūdzības iesniedzējs, Komisijai katrā ziņā ir pietiekamā apmērā jānorāda sūdzības iesniedzējam iemesli, kādēļ ar sūdzībā norādītajiem faktiskajiem un juridiskajiem elementiem nebija pietiekami, lai pierādītu valsts atbalsta esamību (iepriekš minētais spriedums lietā *Komisija/Sytraval* un *Brink's France*, 64. punkts).
- 174 Šajā lietā ir jākonstatē, ka apstrīdētā lēmuma 33. apsvērumā eksportēto minerālo materiālu atbrīvojums no nodokļa ir pamatots ar to, ka Apvienotajā Karalistē minerālie materiāli var tikt atbrīvoti no nodokļa, ja tie tiek izmantoti no nodokļa atbrīvotos ražošanas procesos, kā, piemēram, stikla, plastikāta, papīra, mēslojuma un pesticīdu ražošana.
- 175 Tā kā Apvienotās Karalistes iestādes nevar izkontrolēt minerālo materiālu izmantošanu ārpus tās teritorijas, eksporta atbrīvošana no nodokļa ir nepieciešama minerālo materiālu eksportētāju tiesiskās drošības dēļ un lai izvairītos no nevienlīdzīgas attieksmes pret to minerālo materiālu eksportu, kas pretējā gadījumā varētu saņemt atbrīvojumu no nodokļa Apvienotās Karalistes teritorijā.
- 176 Apstrīdētā lēmuma 33. apsvērumā norādītais pamatojums tādējādi ir saistīts ar nevienlīdzīgu attieksmi, kas, nepastāvot eksportēto minerālo materiālu atbrīvošanai no nodokļa, rastos sakarā ar to, ka Apvienotajā Karalistē tirgotie minerālie materiāli ir atbrīvoti no nodokļa, ja tie tiek izmantoti noteiktiem mērķiem, bet tiem pašiem mērķiem izmantotie minerālie materiāli to ieviešanas valstī tiktu aplikti ar *AGL* sakarā ar to, ka Apvienotās Karalistes iestādes nevar izkontrolēt minerālo materiālu izmantošanu ārpus Apvienotās Karalistes teritorijas.

177 Šāds pamatojums nekādā veidā nav saistīts ar *AGL* “netiešā nodokļa” raksturu EKL 91. panta izpratnē, kas varētu pamatot eksportēto minerālo materiālu atbrīvošanu no nodokļa, kas ir pamatota ar atšķirību, no vienas puses, starp Apvienotajā Karalistē tirgotajiem minerālajiem materiāliem un, no otras puses, eksportētajiem minerālajiem materiāliem.

178 Līdz ar to pretēji Pirmās instances tiesas pārsūdzētā sprieduma 150. punktā nospriestajam uz EKL 91. pantu balstītu pamatojumu nevar uzskatīt par tādu, kas ir saistīts ar apstrīdētajā lēmumā norādītajiem motīviem, kuri attiecas uz Apvienotās Karalistes iestāžu nespēju pārbaudīt, vai attiecīgie materiāli ārpus Apvienotās Karalistes tiek izmantoti kā minerālie materiāli, bet tas drīzāk ir uzskatāms par atsevišķu pamatojumu, kas sniegts pēc šī lēmuma pieņemšanas. Tādējādi Pirmās instances tiesa ir pārkāpusi EKL 253. pantu, ņemdama vērā šo pamatojumu saistībā ar apstrīdētajā lēmumā norādītajiem motīviem.

179 Līdz ar to ceturtā apelācijas sūdzības pamata otrā daļa ir apmierināma.

Par ceturtā apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu

180 Ņemot vērā atbildi, kas sniegta uz šī pamata otro daļu, šī pamata pirmā daļa nav jāizskata.

Par piekto apelācijas sūdzības pamatu, kas attiecas uz EKL 88. panta 2. punktā paredzētās formālās izmeklēšanas procedūras neuzsākšanu

Lietas dalībnieku argumenti

¹⁸¹ BAA norāda, ka Pirmās instances tiesa, lai gan pārsūdzētā sprieduma 165.–167. punktā pareizi ir atgādinājusi attiecīgo judikatūru, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, šī sprieduma 171. un 172. punktā nosprieždama, ka Komisija ir pamatoti nolēmusi neuzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

¹⁸² Apelācijas sūdzības iesniedzēja apgalvo, ka Komisija nevarēja “iegūt pārliecību”, ka AGL nav atzīstams par valsts atbalstu, pamatojoties uz dažiem apsvērumiem, kas šajā sakarā bija ietverti apstrīdētajā lēmumā. Par to it īpaši liecinot tas apstāklis, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums ir daudz detalizētāks un garāks nekā lēmumā ietvertais pamatojums, kā arī tas fakts, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums ir balstīts uz argumentiem, kas atšķiras no apstrīdētajā lēmumā ietvertajiem.

¹⁸³ Komisija un Apvienotās Karalistes valdība uz to atbild, ka vienīgi tas apstāklis, ka pārsūdzētais spriedums ir garāks nekā apstrīdētais lēmums, nevar būt pamats secinājumam, ka šī iestāde ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pieņemot savu lēmumu par atteikumu uzsākt formālo izmeklēšanas procedūru.

184 Apvienotās Karalistes valdība piebilst, ka Pirmās instances tiesa ir pareizi rezumējusi un piemērojusi attiecīgo judikatūru un secinājusi, ka *BAA* izvirzītie argumenti šī pamata atbalstam, kas attiecas uz iespējamām nesaskaņām *AGL* piemērošanas jomas noteikšanā, ietvēra tos, kurus tā jau bija izklāstījusi pamata attiecībā uz EKL 87. panta 1. punkta pārkāpumu ietvaros. Šis pamats vienīgi atkārtο Pirmās instances tiesā jau izvirzītos argumentus.

Tiesas vērtējums

185 Kā norādīts šī sprieduma 113. punktā, EKL 88. panta 2. punktā paredzētajai procedūrai ir obligāts raksturs, ja Komisijai ir radušās nopietnas grūtības, novērtējot, vai atbalsts ir saderīgs ar kopējo tirgu.

186 Līdz ar to Komisija var īstenot EKL 88. panta 3. punktā paredzēto iepriekšējās izskatīšanas stadiju, lai pieņemtu lēmumu, kas ir labvēlīgs attiecībā pret kādu valsts pasākumu, tikai tad, ja tā pēc sākotnējās pārbaudes var iegūt pārliecību, ka šis pasākums nav uzskatāms par “atbalstu” EKL 87. panta 1. punkta izpratnē, vai arī gadījumā, ja tas būtu atzīstams par “atbalstu”, tas tomēr ir saderīgs ar Līgumu.

187 Savukārt gadījumā, ja šīs sākotnējās pārbaudes noslēgumā Komisija iegūst pretēju pārliecību vai ja šī pārbaude neļauj tai pārvarēt visas grūtības, ko radījusi attiecīgā pasākuma saderības ar kopējo tirgu novērtēšana, Komisijai ir pienākums saņemt visus nepieciešamos viedokļus un uzsākt šajā sakarā EKL 88. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

188 Kā pamatoti norādījusi Komisija un Apvienotās Karalistes valdība, BAA apgalvojums, ka pārsūdzētā sprieduma pamatojums atšķiras no apstrīdētā lēmuma pamatojuma un ir detalizētāks un garāks nekā šajā lēmumā ietvertais pamatojums, pats par sevi nav pietiekams, lai pierādītu, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 172. punktā secinādama, ka Komisija nav pārkāpusi tās rīcības brīvības robežas, uzskatot, ka ar EKL 87. panta 1. punktu saistītā kontrole gan attiecībā uz AGL materiālās piemērošanas jomas noteikšanu, gan eksporta atbrīvojumu no nodokļa, nav radījusi nekādas nopietnas grūtības, kas uzliktu tai pienākumu uzsākt EKL 88. panta 2. punktā paredzēto formālās izmeklēšanas procedūru.

189 Tā kā BAA nav norādījusi, kādas tieši nopietnas grūtības varēja rasties Komisijai, piektais apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms.

Par sesto apelācijas sūdzības pamatu, kas attiecas uz nepietiekamu apstrīdētā lēmuma pamatojumu

Lietas dalībnieku argumenti

190 Šī apelācijas sūdzības pamata atbalstam BAA norāda, ka ar to apstākli, ka Pirmās instances tiesa ir norādījusi no apstrīdētajā lēmumā ietvertajiem argumentiem atšķirīgus argumentus, pietiek, lai konstatētu, ka Pirmās instances tiesa nebija tiesīga pārsūdzētā sprieduma 146. punktā secināt, ka apstrīdētajā lēmumā bija norādīts pietiekams pamatojums, ņemot vērā EKL 253. panta prasības.

- 191 Komisija, pirmkārt, norāda, ka *BAA* nav norādījusi nekādus konkrētus argumentus šī pamata atbalstam un, otrkārt, apgalvo, ka apstrīdētais lēmums bija pietiekami pamatots. Apvienotās Karalistes valdība atzīmē, ka *BAA* ir vienīgi norādījusi, ka Pirmās instances tiesa ir izskatījusi lietas dalībnieku izvirzītos argumentus plašāk, nekā tas ir darīts apstrīdētajā lēmumā un ka līdz ar to šis apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms.

Tiesas vērtējums

- 192 Nenoliedzami, kā norādīts šī sprieduma 173. punktā, tāda Komisijas lēmuma gadījumā, ar kuru konstatēta valsts atbalsta, par kuru informējis sūdzības iesniedzējs, neesamība, Komisijai katrā ziņā ir pietiekamā apmērā jānorāda sūdzības iesniedzējam iemesli, kādēļ sūdzībā norādītie faktiskie un juridiskie elementi nav bijuši pietiekami, lai pierādītu valsts atbalsta esamību.
- 193 Tomēr ar apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītajiem argumentiem, saskaņā ar kuriem Pirmās instances tiesa ir norādījusi tādu pamatojumu, kas ir atšķirīgs un detalizētāks nekā Komisijas sniegtais pamatojums, nav iespējams pierādīt, ka Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, nosprieždama, ka apstrīdētajā lēmumā ir ietverts pietiekams pamatojums attiecībā uz tajā izklāstītajiem motīviem.
- 194 Šādos apstākļos arī sestais apelācijas sūdzības pamats ir noraidāms.

- 195 No iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka, ņemot vērā dažādās konstatētās kļūdas tiesību piemērošanā, pārsūdzētais spriedums ir atceļams.

Par lietas nodošanu atpakaļ Pirmās instances tiesai

- 196 Saskaņā ar Tiesas Statūtu 61. panta pirmo daļu, ja Pirmās instances tiesas nolēmums tiek atcelts, tā var pati taisīt galīgo spriedumu lietā, ja to ļauj tiesvedības stadija, vai nodot lietu atpakaļ sprieduma taisīšanai Pirmās instances tiesā.

- 197 Šajā gadījumā, ņemot vērā šī sprieduma 86.–92. un 110.–115. punktā konstatētās kļūdas tiesību piemērošanā, lieta ir jānodod atpakaļ Pirmās instances tiesai.

- 198 Tā kā lieta tiek nodota atpakaļ Pirmās instances tiesai, lēmuma par tiesāšanās izdevumiem, kas ir saistīti ar šo apelācijas tiesvedību, pieņemšana ir jāatliek.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospiež:

- 1) **atcelt Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2006. gada 13. septembra spriedumu lietā T-210/02 *British Aggregates Association*/Komisija;**
- 2) **nodot lietu atpakaļ Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesai;**
- 3) **lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšanu atlikt.**

[Paraksti]